

*Des ogres, des ogresses,
des femmes et des hommes*

(Aït Snassen)

Contes recueillis et traduits par

Abdelkader Bezzazi

Sommaire

Présentation.....	3
1. <i>leyla yiwyen memmi-s n emmi-s</i> (Liela qui épousa son cousin).....	6
2. <i>ddawya d wma-s</i> (Ddawya et son frère).....	19
3. <i>hemmu ahraymi</i> (<i>Hemmou-le-Malin</i>).....	28
4. <i>tnayen n wawmaten</i> (Les deux frères).....	38
5. <i>Sebea n tawmatin</i> (Les sept soeurs).....	52
6. <i>tnayen n tawmatin</i> (Les deux soeurs	56
7 <i>yellis n uruhani</i> (La fille du génie)	63
8. <i>Aryaz ittun tamedduḍt-nes</i> (L'homme qui ou blia sa femme).....	72
9. <i>mqideš</i> (Mqidech)	76
10. <i>Nima d wma-s</i> (Nima et son frère)	87
11. <i>mhend lhemm</i> (Mhend Lhem).....	95
12. <i>Igul bu sebea n izellaf</i> (L'ogre aux sept têtes).....	102
13. <i>amziw d uwessar</i> (L'ogre et le vieillard).....	107

1. leyla yiwyen memmi-s n εemmi-s

inna-ak, zik, idjen n uryaz tuġa ġer-s tnayn n lخالat. išt seg lخالat-nni d tađerġalt seg išt n tidt, ġer-s išt n terbat ; tenniđen ġer-s idjen n urba. netta ikkal ġir dig uxam, qaε midden truħn ad xedmen, ad rzun mayn ad d ġa awyen i warrawnsen, trasn malla ġer-sen šra n lbhaym niġ šra n tġeđten, netta ikkal dig uxxam. ami d tiweđ tkerza, lخالat-nni nnant i uryaz-nsent :

-qaε midden krezn ibawn, ntarħ ġir netšin. iwa inna-asant :

-ayetša ad ruħġ ad krezġ ibawn.

ayetša-ns, zik, krent lخالat-nes, sewjdent ad ifter i ruħ yiwy tyuya n yiġyal, yiwy akid-s asġar, šway n uġrum. ami yiwd zat n yidjen n yifri, yudf din, iтарħ, iqqim itett ibawn almi ur seg-sen idji ula d tiħebbet. iwa yiwy-t iđs al tameddit, iker ad iεqeb axam. ami yiwd, idra xef uġyul, inna i lخالat-nes :

- whlēġ, xseġ ad werркеġ !

uštint-as ad itš, qaε ur iħadi matsša-nni. aεeddis-nes yuff seg ibawn ; ixs ġir iđs.

iwa lخالat-nni tarħent amenni almi d yiwd unebdu, zrınt qaε midden truħn leqqđen ibawn ; iwa nnant i uryaz-nsent :

-yalleh akid-neġ ad d nekkes šway n ibawn ad seg-sen neg amensi.

inna-asant :

-ur zmirġ, inġa-i uzellif ; ax-akemt taġreyt-inw, ruħemt, ami ġa ad tafemt šra n ufeddan xezremt ma ibawn-nes lqedd n teġreyt-inw ; malla lqedd-nes, qa d yinni d ibawn-neġ.

ruħent lخالat, isint arraw-nsent xef yidjen n uġyul. qqiment rezzunt; ħufent dig idjen n ufeddan, ibawn-nes lqedd n teġreyt n uryaz-nsent. ferħent, qqiment leqqđent ibawn, išt n tmedduđt teqqim seg wagguj tlaġa xef-sent :

-a rajamt, mayen din trezzumt ?

ami ġer-sent tiwd, tenna-asant :

-a tiya d tislatin n ultma ur kemt εqilġ ! ruħemt abeεda ad teswemt lkas n watay, axam qa yuds.

lخالat-nni ferħent, tlaġer-asant tenni d ultma-s n temġart-nsent. nnant-as :

-a xiti, εemmru tamġart-neġ ur da neġ tsiwel xef-m !

tenna-asent :

-nemmeḡ zik, tuḡa-nḡ d timezyanin ; seg ileqq-nni ur nemsezri ; ha tusimt d al ḡer-i ami ixs rebbi !

šwiya d nehnint ad aweḡnt zat i yidjen n uxam yucla, udfent, tarḡent ; tamedduḡt-nni tenna-asent :

-ad ruḡḡ ad sewjdeg atay, sersemḡ beḡda arḡaw-nkemḡ ad treyḡemḡ, qa tweḡlemḡ.

ami lخالat-nni sersent arḡaw-nsent, tamedduḡt-nni tseḡfel yemmas n terbat, tisi-tt, teffer-tt, tga zat i yemma-s idjen n udeydey, arba tḡi-t zat i yemma-s ; tarḡent lخالat-nni šway ; išt, maši ten taderḡalt, tenniḡen, teqqel beḡra d nettat ad tzer tamedduḡt tett aḡyul-nsent, tḡqeli-tt, tenḡez takna-ns, tenna-as :

-ker ad nḡwel, tu d tamza, isy yelli-m, ker.

ḡewlent, tamza tḡqeb ad tent tetš, ur tufi ḡedd ; tḡareḡ ḡer-s ḡir terbat-nni tisy i yemma-s tfer-tt. iwa tḡbed-tt teqqim tteqqel dig-s, tenna-as :

-malla tšig-šem aysum-nem ad ilseq dig tiḡmas-inw, idammen-nem ḡir d taneqqiḡt dig uḡeddis-inw !

ḡad ur tkemmel awal-nes d yidjen n wuššen isla-as, inna-as:

-a ḡenna lḡula mah ur tt tḡebbid ? idjen n wass ad tmḡer ad tt tafḡ i lḡqayeb-nem.

tenna-as lḡula :

-ḡer-k ššeḡ, tu qae ur dig-s xemmimeḡ.

iwa tarbat-nni teqqim ḡer lḡula. lḡula-nni tḡi-tt am yelli-s, truḡ tawy-as d matša, arḡud, ttenhella dig-s, tsirid-as, tmeššḡ-as, tḡessb-as ula d ašenkuk-nes ḡama ur ithuf, almi tmḡer, tḡḡa d taezrit.

idjen n wass, idjen n urba tuḡa ittirar seg išt n tkurt zat i tiddart n yišt n twessart ; takurt-nni tlqef fan n twessart-u, d fan ad irrez ; tker twessart-nni tesḡuyu xef urba-nni, tenna-as :

-lukan tuḡa-š d aryaz, ili yellis n ḡemmi-k ur telli ḡer lḡwal d lhwal ; ruḡ beḡda rzu xef-s !

arba-nni ur irni awal aked twessart-nni, iruḥ ġer yemma-s ittazzel ; tenna-as yemma-s :

-mayen šek yuġin a memmi ?

inna-as :

-qaε ur tesseqsud ! tawessart-nni ittilin zat-neġ tenna-ayi yellis n εemmi qa-tt ġer lġwal ; ur da ġir a tt tærded ad tmunsew. sewjed šway n lḥenni d šway n uḥrir.

tenna-as yemma-s :

-a memmi ur d tged xef twessart-nni qa ur tessin mayen teqqar !

inna-as :

-ur zmerġ ad ilig hniġ ḥama tenna-ayi misem temmešra i yellis n εemmi !

iwa tenna-as yemma-s :

-waxxa a memmi, laġa-as ad tmunsew.

ilaġa-as aked umensi, tudef, iṭarḥ zat-s, yemma-s qa tsewjad amensi. ami tkemmel, tsers, tiwy d lḥenni dig išt n tġerfeyt. ami truḥ twessart ad teg fus-nes dig uṭbsi idtef-ast, isegdes-t dig uḥrir almi tt iḥreq. inna-as :

-a ḥenna ur rezzmeġ i ufos-nem ġir ma tæawdid-iyi misem temmešra i yellis n εemmi.

tenna-as :

-ġir rżem-iyi ad ak iniġ mayen txsed.

irżem-as i ufos, netta ad as t isegdes dig lḥenni. iwa tæawd-as tḥajit n yellis n εemmi-s.

tameddit-nni inna i yemma-s ad as tsewjed lḥwayej ad iruḥ ad irzu xef yellis n εemmi-s. ayetša-ns iker zik iruḥ. iggur, iggur almi yiwḍ idjen n udrar yuεla dig ixef-nes idjen n uxam. axam-nni n lġula ġer tella yellis n εemmi-s.

aεelεul d uqzin qqimen tlaġan.

leyla tsġuy xef-sen :

-ur xef-i tdeḥkem !

amenni, nettat ad tsel i memmis n εemmi-s :

-leyla ! leyla ! shwa-ayi d ašenkuk-nem ad alyeġ.

leyla tsehwa-as ašenkuk-nes d memmis n ɛemmi-s ad kid-s yaly. ami kid-s yuly, tšuf tlata n wanzadn seg ušenkuk-nes. ha yuly, inna-as misem temmešra, iɛawd-as. tamza ur din tt tuğa. iwa tfer-t dig išt n teydurt.

Iğula, ami d tɛqeb ğer uxam, tħseb ašenkuk n leyla : tufa ħufn-as tlata n wanzadn, tenna-as :

-mani šem tuğa, teshufd tlata n wanzadn?

tenna-as leyla :

-a ħenna, aɛelɛul d uqzin mengən, msewtan, ruħġ ad ten frɛqġ uqila ħufen-iyi ileqq-nni, ami xseg ad serwleg aɛelɛul iferfer xef-i.

Iğula tsusem : tumen leyla. ami iwjed umensi, tamza tlağa xef tyudar-nes qac, lehment ğer-s, ğir ten mani leyla tfer memmis n ɛemmi-s. iwa tamza tker, tenna-as :

-malla taydurt-nni ur d tusi, ad ğer-s kreġ ad tt rzeġ.

leyla tenna-as :

-a ħenna qa-tt twser ur tzmir ! ula d šem ur ttarħed am zik ! uš-iyi ad as awyeġ ad tetš din.

Iğula tsusem, teqqim tett ; ami tkemmel, telħem ğer-s leyla, tenna-as :

-a ħenna ileqq-u mgerġ, ur qqimġ d tamezyant, xseg ad iyi tinid qac mayen tessned.

tenna-as Iğula :

-wah a yelli, d tidt !

iwa tker, teqqim zat i leyla, tenna-as :

-tzrid takemmust-inni qibalt-neġ, dihat dig teġmert, awy-tt d.

tsken-as sserr n usemmid, wen n unzar, wen n yidjaj... nehninti ad tɔsent. leyla tga iman-nes tɔtes ; tdja Iğula almi tɔtes nettat ad tker tga išt n txridt zat i Iğula. iwa tesseker memmis n ɛemmi-s ad řweln. ffġen seg uxam, d uɛelɛul d uqzin qqimen tlaġan :

-leyla d memmis n ɛemmi-s řweln ! leyla truh aked memmis n ɛemmi-s !

Iğula tker tfafa, tufa taxridt-nni tlaġer-as d leyla ; tker ğer uɛelɛul d uqzin-nni tetši-ten, nettat ad tɛqeb tɔtes. ayeštā-ns, ami tker, tufa leyla truh. tmɛder-as

tayyut ad yağ unzar, leyla terra tayyut, mayen seg tessen sserr-nes ; εawed tuzen-as idjaj d lbrūq, tsbeddi-ten. al aneggar teqqim tlağa xef-s :

-leyla ya leyla, malla tufid, šem d memmis n εemmi-m, šra n ḥedd inna-awen εawent-yi ad geğ iğrinen xef uğyul, ur t tciwinem ; malla tufam tnayen n isiwān (isiwanen) tmengān ur ten tbeđtim.

leyla d memmis n εemmi-s uyurn almi ḥufn dig idjen ixs ad irr iğrinen xef uğyul-nes, εawnen-t. rnin uyurn, ufan tnayen n isiwān tmengān. ami iruḥ memmis n εmmi-s n leyla ad ten ibđa, isređ-t idjen seg-sen, netta ad iferfer, yuly dig użenna. leyla ttareḥ weḥd-s. mayen ğa teg ? tufa idjen n uḥiđur n šra n teydit, tired-t. iwa teggur, teggur almi tiwđ išt n teqbilt. ušin-as šway n unxal, djin-tt ad teđtes zat i tεeššiwat. ami isulles lḥal, asiwan-nni isređn memmis n εemmi-s iqqim itḥewwem iqqar :

-leyla ya leyla ! mayen tmunsewd, mani tetđsed ?

terra xef-s nettat :

-tšig anxal, tđseg zat i tεeššiwat.

ha zix, netta qa d memmi-s n εemmi-s isseqsu-tt.

iruḥ iqqar :

-lqerḥ n yemma, lqerḥ n yebb^wa, lqerḥ n tεeššiwat-inni dig tterf.

ayetša-ns iεqeb d :

-leyla ya leyla ! mayen tmunswed, mani tetđsed ?

εawed iruḥ :

-lqerḥ n yemma, lqerḥ n yebb^wa, lqerḥ n tεeššiwat-inni dig tterf.

ayetša-ns, εawed, iεqeb d, iseqsu leyla ; ass-nni tetša lmefruq, tetdes dig tεeššiwat. iwa iruḥ usiwan-nni :

-lferḥ n yemma, lferḥ n yebb^wa, lferḥ n tεeššiwat-inni dig tterf.

yebb^wa-s n urba izra lḥiyet-nni d ittasn acešši ğer uεešši teqqar awal-nni d teydit-nni itterran xef-s, netta ad iruḥ ğer yidjen n lfqih iεawd-as xef lḥiyet-nni d mayen iṣran i memmi-s. lfqih-nni inna-as :

-ruḥ ğreš idjen n izmer, melleḥ-t, sersi-t zat i terya. isiwān ad d asen a seg-s tšen, ad swen aman, wen seg-sen isređn memmi-k qa ur izemmer ad iferfer.

aryaz-nni iṛuḥ iga misem inna lfqih. qaε isiwān tšīn, swin, ferfern ; iṭareḥ ġir idjen ur izmir ad iferfer, netta ad d iεuq memmis n εemmi-s n leyla idren. tuġa din išt n terbat aked tinniḍin, tzra tnayen n tzerumiyin tmengant. išt tġleb xef tenniḍen, tḍren-tt. ami tt tezra amenni, truḥ tkes išt n terbiεt, tḥek-as anzaren seg-s d nettat ad tfaq ; tarbat-nni tga amenni i memmis n εemmi-s n leyla d netta ad ifaq. iwa ami ifaq, yiwyt yebb^wa-s d yemma-s axam. yiwḍ axam, yudf, inna i yebb^wa-s d yemma-s :

-ur da ġir ad awyeġ taydit-u.

isken-asen taydit-nni ; wḥeln dig-s, dig uneggar qeblen. inna i yemma-s :

-sewjed aman iḥman i teydit-u ad tsired.

gin urar, ayetša-ns, tismeġt tiwy-asen lftur, tnexleε, nettat ad ifeġ tsguyu, tšuf la d matša-nni la d atay-nni la d lkisan, tsguyu :

-sidi d yur ! lalla d taziri !

qaε ddunit teqqim tseqsu misem tešra. iker idjen, ixs ad ig am memmis n εemmi-s n leyla, inna-asen :

-ur da ġir ad awyeġ taydit-nneġ !

iwyen-as taydit-nni. ayetša-ns, tismeġt truḥ ad asen tuš lftur, tsguy :

-sidi immut ! lalla tḍtes dig lgašuš-nes !

2. ddawya d wma-s

inna-ak idjen, zik, tuġa ġer-s tnayen n lخالat. išt seg lخالat-nni ġer-s idjen n urba d išt n terbat ; tarbat-nni qqarn-as ddawya. idjen n wass, lخالat-nni nnant i uryaz-nsent :

-ruḥ šeg-aneġ d taḍuft ad ak neg idjen n ujellab ad seg-s tsimeḍd asemmiḍ.

aryaz-nni iruḥ ssuq iṣġa taḍuft. ayetša-ns, lخالat-nni ruḥent iġzer ad sirdent taḍuft-nni iṣġa uryaz. išt seg-sent tẓra xef tterf n iġzer šway n rrbic d aziza yucla, nettat ad tini i tekna-ns :

-qqel i rrbic-u, iṣbeḥ ! melli iliġ d tafunast ili tšig-t !

tenna-as tekna-ns :

-malla txsed ad šem šbedġ seg tḥezamt-inw dig ucrur ad tēqebd d tafunast, ad ttšed rrbic-u ; ad t tkemled, εawd ad šem šbedġ seg thezzamt ad tēqebd εawd d tamedduḍt.

iwa tuša-as acrur-nes twti-tt seg thezzamt ; ha tdwel d tafunast ; ttša rrbic-nni. ami tkemmel teqqim tẓaja takna-ns ad tt tewwet seg tḥezamt ad tēqeb d tamedduḍt, sca tdji-tt amenni.

takna-nni tēqeb ġer uxam ; tḍfer-tt tfunast-nni. iwednt, aryaz ur yufi misem ġa ad ig i tfunast-nni. iḍu ayetša al idjen n ucešši, tamedduḍt-nni ma ġer tuġa ulaḥ n warraw, tenna i uryaz-nes :

-malla txsed ad xef-neg iferrej rbbi ixex ad nġreṣ i tfunast-u !

inna-as uryaz :

-qa zecma d yemma-s n lwageš-inw !

twḥel dig-s ur ixs ad iġreṣ i tfunast-nni.

idjen n ucešši, ami tḥuf tallest, tḥuḥ tamedduḍt-nni ġer yidjen n ssehb zat i uxam, teqqim teqqar :

- ġreṣ-as ad trbeḥd ! ġreṣ-as ad trbeḥd !

isla-as uryaz-nes ; iwḥel itteqqel manis d ittaz wawal-nni, ur izri ḥedd. yiwy-as d rbbi am šra n ḥedd ixs ad t inṣeḥ ; iwa ha iġreṣ i tfunast-nni ; tamedduḍt-nes tga iman-nes qaε ur tessin manis wu innan i uryaz ad iġreṣ i tfunast ; tker tqess aysum n tfunast-nni, tsenwi-t, tga amensi, tetša almi tdjiwen.

arraw n tfunast-nni tarḥn ġir tteqqlen dig-s, melmi mma ttša tmḍer iġessan n yemmat-sen, nehnin kessin-ten, jemmæen-ten. nehnin ad isin qæ iġessan-nni, ruḥen al ami igg^wjen xef uxam, mtun-ten. ami ten mtun, tmġey din išt n tšejret n teyni. ddawya d wma-s qqimen truḥen kul ass din ami ġa llazen, qqaren-as :

-hwa d a tišejret n yemmat-neġ hwa d ! hwa d a tišejret n yemmat-neġ hwa d !
ileqq-nni tišejret-nni tuḥf dig tmurt. iwa ileqq-nni tġiman ttetten alġa djawnen.

tarḥn amenni, tamedduḍt n yebb^wat-sen tdja išt n terbat ; tarbat-nni tarḥ šḥal ur teks ad tmġer. iwa idjen n umur, yemma-s tenna i ddawya d wma-s :

-mayen ttetem ? qqlet i ultmat-nwen am tḍcef, awyem-tt akid-wen, ušit-as ula d nettat mayen ttetem.

nnan-as nehnin :

-netšin ntett ma nufa šra n ubeεuš niġ šra n tzeremmuyt d mayen mma nufa.
tenna-asen :

-ġir awyem-tt akid-wen, ušit-as ad tetš akid-wen mayen ttetem.

ddawya d wma-s iwyen tarbat-nni akid-sen. iwa qqimen ami ġa yafen šra n ubeεuš niġ šra n tzeremmuyt tšišin-ast. aked uneggar, ttebbel, tdwel ad tinid d taxriḍt. iwa ami rewḥen, tenna-asen :

-tzrim utlmat-nwen, tus d tdjiwn !

ayetša-ns, tsbeḥ d temmut. yemma-s tnefgeε. iwa tḍfer irbibn-nni. ami ten tzra ttetten seg tšejret-nni, truḥ ad tt tqess ; teqqim tqessa, ami ġa tqess idjen n lferε itnakkar wenniden. amenni amenni d idjen ikka seg senni, tenna-as :

-malla tqessed tišejret-u ad ak ušġ mayen txsed.

iwa iqessi-tt seg idjen n ššaqr, netta ad irni aked ubrid-nes.

ddawya d wma-s ḍfern aryaz-nni. ggurn, ggurn, arba-nni iffud. izra išt n tiḍt n waman, inna i ultma-s :

-a ddawya, a ultma, inġa-i fad !

tenna-as :

-a wma, tiḍt-u sessen seg-s lwḥuš ! malla tswid seg-s ad tdweld d azεuq.

rnin ggurn, ggurn almi iwḍen išt n tiḍt nniḍen ; εawed inna-as:

-a ddawya, a ultma inga-i fad !

tenna-as :

-a wma, malla tswid seg tidt-u ad tdweld d lǧzal.

iwḥel iṣber ur izmir : ġir ddawya terra azellif-nes aġirin, iswa seg tidt-nni, ha idwel d lǧzal. ddawya teqqim teggur tettru, lǧzal-nni awerra-s.

idjen n wass ḥufn dig idjen n lqṣer. lqṣer-nni n uryaz-nni iqessen tišežjret n yemmat-sen, zix netta d ajellid. ġir iżra ddawya iεqel-tt, isidef-ten nettat d lǧzal-nni, teqqim dig lqṣer. aked uneggar, iršel-tt ; tuġa ġer-s lǧalat ya. ddawya igi-tt dig idjen n lqṣer weḥd-s, lǧzal-nni iṭarḥ aked ultma-s.

idjen n wass, ajellid ifeġ, iġab... lǧalat-nes xsent ad zrent ddawya, laġant-as. ddawya tfeġ ġer-sent, truḥ akid-sent, sṭarḥen-tt xef yišt n tzerbit. ami d tusa ad tṭareḥ, tga idarn-nes xef tzerbit, nettat ad tḥuf dig išt n tsraft tuġa dig-s tnayen n lwḥuṣ qqaren-asen ḥarṣ d baṣus. lǧalat-nni sewjdent-as tažerbit-nni xef tsraft-nni ad deg-s tḥuf, tlaġer-asant lwḥuṣ-nni truḥn ad tt tšen.

ami d idwel ujellid, ur tt yufi, iseqsu lǧalat-nes :

-mani truḥ ddawya ?

nnant-as :

-qaε ur tt nzri !

nnant-as εawed :

-lǧzal-nni ishelk-aneġ azellif ! ixeṣ ad as tǧreṣd.

iwa inna-asant :

-awyemt-iyi d lmus.

ileqq-nni lǧzal-nni isiwel, ilaġa xef ultma-s, inna-as :

-ddaway ultma !

ddawya tenna-as :

-ṣṣeltan a ṣṣeltan, lḥsen d lḥusin xef ifadden-inw, ḥarṣ d baṣus xsen ad ten tšen!

ddawya tuġa-tt seg uεeddis ami tḥuf dig tsraft, rnin ġer-s ikniwn, tsemma-asen lḥsen d lḥusin. ami isla ujellid, iqqim itteqqel manis d ittas wawal-nni. iwḥel

itteqqel ur yufi walu : iruḥ ġer idjen n uwessar, iɛawd-as lqsiyet-nes. iwa inna-as uwessar-nni :

-ruḥ, ġreṣ i tnayen n ihuliyn ; mɛder-ten dig tsraft n lqṣer : qa dig-s tnayen n lwhuṣ ; ġir ad bdan ttetten ihuliyn, mɛder idjen n usġun, tjebeded.

iwa iruḥ ujellid iga misem inna uwessar-nni : ddawya d warṛaw-nes ulyen d. ha inna-as ujellid :

-misem twaṣra ?

ɛawd-as seg umezwar misem twaṣra... iwa ɛad iker yiw y lġzal-nni ġer tidt n bna dem, ad isew seg wamen-nes ; lġzal-nni iswa, idwel d bna dem. lخالat-nni ixsen ad nġent ddaway, iɛqeb ġer-sent, ingi-tent qae ɛad iruḥ isebbeɛ arṛaw-nes, iga amensi, iɛred, isetš, ifreḥ.

ddawya d wma-s tareḥn dig lqṣer : nettat trebba lh̄sen d lh̄usin al ami mġer̄n, netta itruḥ aked ujellid mani mma iruḥ.

3. hemmu aḥraymi

inna-ak idjen, zik, tuġa ġer-s sebċa n waṛṛaw εezzen xef-s ; ġer-s išt n talġemt d tamellalt. tammurt-nni mani tuġa ttilin, tfeġ d dig-s išt n tmza ur tdji ḥedd ad iċišt dig lxaṭer-nes ; idjen n wass, lwageš-nni inna-asen yebb^wat-sen :

-yallaht ad nagg^wej seg tmurt-u zat ġa ad d tas tamza ad aneġ tetsš.

iwa ruḥn, ggurn, ggurn. idjen seg waṛṛaw-nes inna i yebb^wa-s :

-a yebb^wa wḥelġ !

inna-as yebb^wa-s :

-mayen ad ak ġa geg a memmi ?

inna-as memmi-s :

-a yebb^wa, seny-i xef talġemt tamellalt.

inna-as yebb^wa-s :

-a memmi, ad twḥeld ad tεezzed ur tεezid am talġemt tamellalt.

iwa inna-as memmi-s :

-bna-iyi išt n tberṛakt, tdjid-yi da.

ibna-as yebb^wa-s taberṛakt, iwa idji-t, iṛuḥ.

ha lġula-nni qa tḥda-ten seg wagg^wej, d nettat ad d tas awerra-sen aked yelli-s, tšint arba-nni.

lwageš nniḍen tṛeḥn aked yebb^wat-sen. ggurn, ggurn ; εawed idjen nniḍen iwḥel, inna i yebb^wa-s :

-a yebb^wa wḥelġ.

inna-as yebb^wa-s :

-a memmi, mayen ad ak ġa geg a memmi ?

inna-as memmi-s :

-seny-i xef talġemt tamellalt.

inna-as yebb^wa-s :

-a memmi ad twḥled ad tεezzed ur tεezid am talġemt tamellalt.

inna-as :

-iwa bna-iyi išt n tberṛakt.

ibna-as taberrakt, iruḥ idji-t.

εawed, lġula d yelli-s ruḥent awerra-sen, tšint arba-nni.

lḥaṣul qaε wḥeln, idjen awerray idjen. ami iwḥel wen aneggar dig-sen, inna i yebb^wa-s :

-bna-iyi yišt n tberṛakt seg wuzzal.

inna-s yebb^wa-s :

-a memmi manis ġa ad d awyeġ uzzal ?

arba-nni, inna-as :

-yalleh, ad neqqim nesġuyu, ad nini i ifellaḥn qa yuššen itett lbhaym-nsen, ad ruḥn ad azzlen xef wuššen, ad nruḥ ad nkes tiyersiwin n yišġarn-nsen, ad tent d nawy, ad seg-sent nbna taberrakt.

iwa gin amenni , ibna-as yebb^wa-s taberrakt seg wuzzal.

ami d tusa lġula d yelli-s tarḥent zat i tberṛak-nni ; zat i tberṛakt-nni, išt n tazart d yišt n terya n waman. aked ššbah, zik, aked lfjer, lġula-nni tlaġa xef urba-nni :

- ker, ker, yalleh ad n lqeḍ tazart !

iqqar-as netta :

-a ḥenna aqrab-inw iqqerš, ad t xeydeġ !

lġula-nni ad tker ad tseġreš aqrab-nes, εawed ad t txejd. ileqq-nni, arba-nni iteffeġ, nettat ttili tlha, itekkes tazart, itayem aman, itadef taberrakt-nes. ami tkemmel lġula, tlaġa-as, εawed :

-ma tkemmed taxeyadt n uqrab-nek ?

iqqar-as, netta :

-kesġ tazart, djig-am ġir lquzziε.

ayetša-ns, εawed, amenni : tlaġa-as lġula ad kid-s ilqeḍ tazart.

iqqar-as :

-aqrab-inw iqqerš, qa εeddleġ-t.

ami tesseġraš aqrab-nes nettat, netta itruḥ ileqqeḍ tazart išeḃhen, ittedja-as ġir lquzziε.

iwa, εawed, tenna-as ayetša-ns :

-yalleh ad d nayem aman!

inna-as :

-tašibuđt-inw teqqeř ! rja ad tt εedleg.

Igula tṛuḥ ad tsegreř tašibuđt-nes ; ileqq-nni, netta itṛuḥ ad yayem.

melmi mma al as ġa tini :

-yalleh ad nayem !,

iqqar-as :

-uyemġ d, djiġ-am ġir lxeṛwiđ.

Igula teqqim tlaġa i urba-nni ḥemmu aḥraymi. tuġa ġer-s idjen n uzεuq, ġir tġab xef uxam-nes, iteffeġ urba-nni ittirar xef-s, itnay xef-s ; twḥel Igula, ur tufi misem ġa ad teg i urba-nni ; al idjen n wass, ikka ssenni idjen ubuřraweṭ, tlaġa xef-s Igula, tenna-as :

- ġer-i idjen n uzεuq itnay xef-s idjen n uḥram, misem ad as ġa geġ ?

inna-as :

-ṛuḥ qqel i idjen n uwessar am netř, nġi-t, kes-as lmuḥ-nes, dhen seg-s aεur n uzεuq-u xef itnay uḥram-u ; qa aḥram-u ġir ad xef-s iny ad din ilseq.

Igula tenna-as :

-ma ad afeġ ma xir seg-k !

tnġa buřraweṭ-nni, ttři-t, tġa lmuḥ-nes xef uzεuq. ami xef-s inya urba-nni ilseq din ; tdtef-t Igula, iwa tenna-as :

-iđu ad řek třeġ !

inna-as :

-a ḥenna mayen dig-ayi ġa ad tetřed? đεefġ, wessxeġ, malla tuřid-iyi mayen ġa ad třeġ, fissεε ad řeḥḥeġ, ileqq-nni tř-yi.

iwa teqqim Igula ttřiř-as ad itř al ami igres ; ami yufa řřeḥḥet-nes, inna i Igula :

-ileqq-u ula malla tetřid-yi beεda qa řeḥḥeġ ! beřřeḥ, ruḥ beεda laġa i yestma-m d yessi-tsent ad kid-m třent.

Igula tenna-as :

-wah, d tidt !

Igula tuġa ġer-s yelli-s, tenna-as :

-ma ad tzemrd ad t tenġd ad t tessenwed ad ruġġ ad d laġiġ xef yestma?

aħraymi-nni inna i yellis n Igula :

-rwaħ ad nemmenġ, ad nemεabbaz.

iga iman-nes iħuf dig tmurt. Igula tenna-as :

-iwa ġir yelli ad šek tessenw ad šek tsewjed, netš ad ruġġ ad eředġ yestma.

iwa tṛuħ ġer yestma-s, tdji-ten ; ġir tṛuħ, netta ad ineggez xef yellis n Igula. inġi-tt seg išt n tkti dig uzellif, ikes-as iħelwaš-nes, ašenkuk-nes. yellis n Igula-nni tuġa-tt d tađerġalt, ur tzeř seg išt n tidt. ikes-as tidt-nni, igi-tt xef tidt-nes, iga iman-nes ur izeř seg tidt-nni, yird iħelwaš n yellis n Igula-nni, netta ad ig iman-nes d yellis n Igula. iwa issenw aysum-nes.

ami d tusa Igula d yestma-s, isellem xef-sent. iqqim izeεεef-tent, qqiment qqarent i Igula :

-a xiti manjar yelli-m tzeεεef-aneġ?

Igula tenna i yestma-s :

-yelli qa tzeεεef-kemt seg lweħš d lmεezzet!

iwa tšint, swint ; aħraymi iṛuħ yudf ġer tberřakt-nes ; almi tšint, iqqim isġuyu:

-a tetša yelli-s, qqel dig trakna mayen dig-s ; a tetša yelli-s, qqel dig trakna mayen dig-s.

ami teqqel Igula dig trakna, tufa idarn d ifasn n yelli-s ; iwa ileqq-nni, tker ad terz taberřakt, sεa ur tzmir. inna-as urba-nni :

-malla txsed ad li tnġed, ixex ad tṛuħd aked yestma-m ad d tyerwemt išeħlaf, ad tgemt lεafeyt dig tberřakt-inw.

iwa ruħent yerwent išeħlaf rrun, netta ad iṛuħ inya xef idjen n uyis, ixwen-t, iqqim iħerrek xef uyis-nni, iyerrew tidi-ns d ten n uyis-nni dig išt n tšibuđt. iεemmer tašibuđt, iεqeb ġer tberrakt-nes ; Igula-nni d yestma-s ġint lεafeyt xef tberřakt : uzzal iqqim itezwiġ seg lεafeyt, arba-nni itmađtar xef-s šway n tidi, uzzal iteg "fešš, fešš", netta iqqar i Igula :

-a ħenna ! šhes, šhes tu d ddunt-inw tfessey !

ami txsey lcafeyt, inna-as :

-qa εad ur mmutġ ! malla txsed ad mmteġ, ruħ aked yestma-m ġer wagg^wej,
gemt fus dig ufus, rwaħemt d tazzla, mđremt iman-nkemt xef tberřakt-inw ad d
thuf tnġimt-yi.

lġula d yestma-s ġint misem inna urba-nni ; nehnint ad řġent, ħerqent. iwa ileqq-
nni d urba-nni ad d ifeġ ; netta ad idhenna seg lġula d yelli-s d yestma-s.

4. tnayen n wawmaṭen

inna-ak, zik, idjen n uryaz temmut tmedduḍt-nes, tedja-as idjen n urba d amezyan. iwa iruḥ yiw y išt n tmedduḍt nniḍen, tdja-as εawed idjen n urba. ha tamedduḍt-nni dweln ġer-s tnayen n lwageš ad ten tṛebba : memmi-s d urbib. iwa tṛebba-ten, mġern. ami dweln d iryazn, tamedduḍt-nni teqqim ur tferreq jar-asen : ttemšabahren, seg tnayen itsen, šehḥen, d iryazn, mani mma iruḥ idjen, itruḥ ula d wenniḍen.

iwa tṛuḥ teqqel i išt n twessart, tenna-as :

-misem ġa ad geġ ad isineġ memmi ?

tawessart-nni tenna-as :

-dji-ten ad ruḥen ad şeyedn, sewjed šway n lḥenni ; ami ad d ġa εqebn axam, g iman-nem thlekd ; idjen seg-sen ad ġer-m d yas ittazzel. wenniḍen ad irja ad ikes sserj xef uyis-nes εad ad ġer-m d yas... wen amezwar d memmi-m, wenniḍen d arbib-nem. iwa ileqq-nni cellem memmi-m dig iḥelwaš seg lḥenni ; iwa ha tga amenni.

ayetša-ns awmaten-nni ruḥen ad şeyden ; tga i memmi-s di uqrab-nes aġrum n irden d amellal, tga i urbib aġrum n imendi d aberkan. ami lluzen tṛaḥen zat i yišt n tazart, ksen aġrum ad tšen. wen amuqqran izra aġrum n irden ġer uma-s. iqqim itxemmem, inna-as aked uneggar :

-a wma, yemma-k εemmer-s ur tgi lferz jar-aneġ al iḍu : ixex ad ruḥġ a wma, ad hjerġ seg tmurt-u. iwḥel dig-s uma-s :

-tṛaḥ ad netš aġrum-inw, miġa ad t nkemmel ad netš aġrum-nek !

inna-as :

-lla walu, ur da ġir ad ruḥġ ; dj-yi ad ruḥġ !

iwa iwḥel dig-s wma-s, aked uneggar iruḥ.

inna-as :

-a wma, maḥedd tazart-u tedder qa εad dderġ, malla tuzġ iwa qa mmutġ !

iruḥ idja wma-s, yiw akid-s iyḍan-nes ; iqqim iggur almi iḥuf dig idjen n ulinti.

alinti-nnin, tuġa itett-as wuššen lbhaym, inna-as :

-aweddi, malla tngid uššen illan ineqq lbhaym-inw ad ak ušeg qaε izmarn n usegg^was-u.

iwa iṛuḥ adrar, ikla iḥeḍta uššen-nni almi t izra ; iga-as idjen n Imendaf, idtef-t, ingi-t, inna i ulinti-nni :

-ad ruḥg, ami ssa ad d ġa keġ ad awyeġ izmarn tennid.

iqqim iggur, iggur, netta ad iḥuf dig idjen n uwessar itras ifunasn. awessar-nni inna-as :

-aweddi, malla tngid ifis illan ineqq tifunasin-inw ad ak ušeg iyenduzn d tyenduzin n usegg^was-u.

iwa, εawed, inga ifis-nni ; inna i uwessar-nni :

-ami ad d ġa εqebġ ad awyeġ iyenduzn d tyenduzin-inw.

irni iggur, iggur, iwḥel, illuz, netta ad iṣeyd idjen n uqnenni, iga lεafeyt ad t išwa d yišt n tmedduḍt ad ġer-s d tas, teqqim tlaġa :

-a bab n lεafeyt, uš-iyi idjen n uqeššud ad seg-s ṛebbiġ lεafeyt.

ileqq-nni inna-as :

-rni d !

tenna-as :

-gg^wdeġ iyḍan-nek ! ax-ak idjen n wanzeḍ seg ušenkuk-inw, qqen-ten seg-s !

iwa idtef anzeḍ-nni n ušenkuk-nni, iqqen iyḍan, d tmedduḍt-nni ad terni ; ġir tiwḍ ġer-s idtef-t, nettat ad t tšreḍ.

wma-s idja awerra-s, tuġa iṛuḥ ġer tazart-nni mani t idja. idjen n wass yufa tt tuzġ :

-ih ! wma immut !

iṛuḥ ad xef-s irzu. yiwy iyḍan-nes ; iggur, iggur, yufa idjen n ulinti. alinti-nni inna-as :

-tusi d, aqqa-k izmarn-nek !

inna-as :

-ileqq ad d εqebġ ġer-sen !

yisin wma-s ikka ssenni. iqqim iggur, iggur, iḥuf dig idjen n uwessar, inna-as :

-tusi d, aqqa-k iyenduzn-nek !

inna-as :

-ileqq ad ġer-sen d εqebġ !

irni iggur, iggur, iwħel, illuz, iṭareħ zat i yišt n tezrut ; iga lcafeyt ad ig mayen ġa itš. išt n teqnenneyt tus d ġer-s, tenna-as :

-uš-iyi šway, ad ak xebberġ, ad ak iniġ išt n lħajet !

yuša-as šway. iwa ileqq-nni tenna-as :

-išt n lġula tṛuħ ad ġer-k d tas ad ak tini uš-iyi idjen n uqeššud ad geġ lcafeyt, ini-as rni d, ad ak tini gg^wdeġ seg iydan-nek, ax-ak idjen n wanzed n ušenkuk, qqen seg-s iydan-nek. g iman-nek teqqned iydan, tinid-asen :

-ħawlet xef uceddis, qa dig-s idjen itšabah dig-k, ur ittili ġir d wma-k !

iwa iga amenni ; tus d lġula, ami d as tenna ad as yuš šway n lcafeyt inna-as:

-rni d !

isekker iydan dig-s... ur lqifen aceddis. ami iqqel dig uceddis-nni yufa wma-s idren. netta amenni d idjen n tnayen n tzermmuyin qqiment tmengant, išt seg-sent tdren tenniđen, tṛuħ ttazzel, tkes išt n tṛbiet, tħekka-as anzarn d tenni ad tfaq. izra tṛbiet-nni, iṛuħ ula d netta, iħekk i wma-s anzarn, d netta ad d ifaq. iwa inna-as :

-a wma, ileqq-u ad nṛuħ ad nṛewweħ !

inna-as :

-a wma, šek ruħ, netš ur tṛuħġ ; ruħ awy izmarn d iyenduzn, besslama elik.

iwa idji-t, iṛuħ. kull idjen idtef idjen n ubrid. wen amuqqran iqqim iggur, iggur, al idjen n wass, tuġa tfuyt, yiwđ zat i išt n tiđt n waman ; išt n terbat tṭarħ din ad tinid tṛaja šra n ħedd, zat-s išt n tebqeyt n tṭeam lqeddaš. inna-as ami tt izra :

-mayen da tteged ?

tenna-as :

-a sidi, ur da tṭirihed ! taqseyt-inw d tazirart !

inna-as :

-ġir ini-iyi.

iwa ileqq-nni, tenna-as :

-a sidi, tidt-u n waman, iħeđta-tt idjen n umziw ; kull ass itett išt n terbat d yišt n tebqeyt n ttεam ħama ad aneg idj ad seg-s nsew. netš d yellis n ujellid ; idu qa d ttur-inw.

iwa isla i terbat-nni, inna-as :

-beεda qa lluzğ !

itša ttεam-nni ; ami ikemmel, inna i terbat-nni :

-rwaħ zat-inw, g azellif-nem xef ifadden-inw.

tarbat-nni, ġir tenni ġer bb^wa-s ; tsers azellif-nes xef ifadden n uryaz-nni, tħuf-as išt n tneqqidt n imeđtawn. ami tħuf tneqqidt-nni n imeđtawn, tħreq afud n uryaz-nni, innexleε : lğul-nni yus d seg wagg^wej. ami yiwđ lğul-nni, izra aryaz-nni inna-as :

-am-u, ha tarbat, ha aryaz, ha ttεam !

isiwel uryaz-nni, inna-as :

-qaε ur tferreħd ! ass-u ad šek ngeğ !

lğul-nni iqqim iđeħħek, inna-as :

-mayen seg txsed ad šek ngeğ ? ad nemεabbaz ?

inna-as uryaz-nni :

-ur nelli d iğyal ad nmεabbaz ; ad nemmeng seg ssif !

ha imelqa-t seg ssif, netta ad t ing.

ami tεqeb terbat-nni ġer lqšer, qaε ddunit qqimen sğuyun :

-yellis n ujellid tħwel !

tenna-asen :

-aweddi qa ur řwilğ šay ; qa yus d idjen inga lğul !

ur tt yumin ħedd. sca ami řuħen ad qqlen ufan lğul-nni immut. ufan zat-s lbeεd n iherkas d yišt n txatemt. yisi-ten lmalik inna i yen din tuğa :

-d iherkas-u d txatemt-u ad d ġa iseknen manis wu d bab-nsen, seg-sen ad ġa naf wen ingin lğul tuğa iřuħen ad itš qaε yessit-neğ, wen mumi d usin ad yawy yelli.

qac εebbɾen iherkas d txatemt-nni, ur d usin ula i idjen. wheln teqqlen ur ufin hedd mumi d usin iherkas-nni ; dig išt n trkent tuğa iṭarḥ idjen, ğir d lmeskin, ad tinid d imetter. izri-t lmalik inna-as :

-hi šek, ur tεebbɾed iherkas-u d txatemt-u ?

yen din tuğa deḥken, nnan-as :

-imetter-u εawed ad ing lġul ?!

ami iεebber usin-as d nišan. qac nbehden. iwa lmalik yuša-as yelli-s. iṭarḥ dig lqšer. al idjen n wass lmalik ihlek. mayen seg ğa ad igenfa ? nnan-as ixex išt n tteffaḥt ttili dig lwešt n lbher. ula d idjen ur izmir ad tt d yawy. qac ddunit teqqim tettru... iwa ileqq-nni, aryaz n yelli-s inna-asen :

-ušt-iyi qac tixutam-nwen d iḍuḍan-nsent.

qac ušin-as tixutam d iḍuḍan. iwa netta ad iṛuḥ ad d yawy tateffaḥt-nni. ami d iεqeb, εarrden-as lbeɛd, qdeɛn xef-s abrid, ksen-as tateffaḥt-nni. ami tt ušin i ujellid, izra ur ğer-sen iḍuḍan, yisin maši d nehniin tt d yiweyn, iḍtef tateffaḥt-nni, iḍtef iqettaɛn-nni, igi-ten dig lḥebs al ami qerren. yus d uḍekk^wal-nes, iεawd-as misem temmešra, lmalik itša tateffaḥ-nni igenfa šwiya, sεa iṭareḥ εad ihlek. inna-asen :

-ixex ad d tawyem aġi n telġemt ittilin dig uhiḍur n yemma-s. misem iga uġi-u? mani ttili telġemt-u? talġemt-u ttili dig ujenna, dig išt n tmurt ur tt yiwid ula d idjen.

εawed iker uryaz n yelli-s a xef-s irzu : iṛuḥ išt n lġabet ; iggur, iggur, izra lbeɛd n iqubɛen dig idjen n lεešš sġuyun seg laž. iqubɛen-nni d aṛṛaw n lbaz. ami ten izra amenni, iḍtef idjen n ijdeɛ, iġres-as, yuša-sent : qqimen tetten almi djiwnen. yus d yebb^wat-sen, yufa-ten djiwnen ; iseqsu-ten, rrin-as lxbar. iwa ileqq-nni inna-as lbaz-nni :

-ami tsetšed aṛṛaw-inw, tnhelliḍ dig-sen, ini-iyi mayen txsed ad t geġ.

inna-as :

-aweddi, xseġ ad ruḥġ ad d awyeġ aġi n telġemt dig uhiḍur n yemma-s. inna-as lbaz-nni :

-aweddi iwæeɣ lħal ! beṣṣeħ ruħ rzu d xef sebɛa n tsekrin mayen seg talġemt-u ttili dig ujenna seg wu sebɛa, tɽwaħ d, ileqq-nni ad šek awyeġ xef uɛrur-inw ; ami ġa ad imeḍġ idjen n ujenna uš-iyi išt seg tsekrin ġa ad d tawyed.

iɽuħ išeɣd sebɛa n tsekrin. ami išeɣd tisekrin-nni, iɛqeb ġer lbaz, inna-as :

-iwa yallah! ha tisekrin !

yisi-t xef uɛrur-nes ; iqqim kullma ġa ad yadef idjen n ujenna, itšitša-as išt n tsekkurt; dig uneggar, tħufa-as išt, ikes šway n uysum seg tmessaḍt-nes, yuša-ast. lbaz inna-as :

-mmh! tasekkurt-u temleħ !

inna-as uryaz-nni :

-aweddi, qa ġir d tidi-inw tlqef-tt !

ami yiweḍ ajenna, yufa talġemt-nni teḍtes. netta iweṣša-t lbaz, inna-as:

-qa malla tzra-neg ad la neg tetš !

iwa yufa-tt teḍtes, iġreš-as, izzey-tt. yisi aġi-nni, isenyi-t nnser, ɛqebn. ami yiwḍen, izri-t nnser isɛukkuz, inna-as :

-man jara-k tsridaled ?

inna-as :

-a weddi, tasekkurt da k ušig dig uneggar qa d šway seg tmessaḍt-inw : šħufġ tasekkurt g^wdeġ ur tzemmed ad trnid, ušig-ak lqert-nni seg tmaššad-t-inw. nnser-nni iker irra-as aysum-nni itša seg tmeššad-t, iqqim uryaz-nni ur isɛukkuz. iɽuħ ġer ujellid, yuša-as aġi n telġemt-nni, igenfa. ami iwser ujelliud iɛqeb netta dig umkan-nes iħekkem dig tmurt-nni, qaɛ ddunit teqqasi-t.

5. Sebca n tawmatin

inna-ak idjen, zik, tuġa ġer-s sebca n lwaġšat ; tamedduđt-nes temmut, yiw y išt nniden. idjen n wass, tenna-as tmedduđut-nni :

-ileqq-u iġleb xef-neġ lħal ! mayelmi neđtef qaε yessi-k ? ruħ telleε-tent a xef-neġ iħen řebbi !

iwa idfer řray n tmedduđt-nni, yiw yessi-s išt n tmurt dig-s išt n lġabet, yiw akid-s idjen n uqzin. ami yiweđ tammurt-nni, udefn lġabet, iqqen aqzin-nni dig išt n tšejret, yuly idjen n ididey dig idjen n lferε, ittawy-t usemmid itšat aqzin-nni itzu. inna-asent :

-ruħemt ad tšehlfemt, netš qa-yi da řajjġ-kemt maħedd aqzin-u itzu.

iwa ruħent lwaġšat-nni ; ġir ruħent bb^wat-sent ismeħ dig-sent. ami d dewlent ur t ufint ; ufant ġir aqzin-nni itzu.

zřint išt n lεafeyt ġer wagg^wej, ruħent ġer-s, ufant zat i lεafryt-nni išt n tmedduđt tsqurred, tsidef-tent, ufant ġer-s šra n terbatin d yessi-s, nsint akid-s ; dig id, tker, tga aman ad nwen. zix tamedduđut-nni d lġula : teks ad tent tetš ; ten tamuqqřant dig-sent ur dig-s tumin seg umezwar : tbeddel yestma-s, tgi-tent dig ublaš n yessi-s n lġula-nni. tamza-nni tker, tga aman-nni tsenw xef yessi-s, tlaġer-as d tirbatin-nni, sca nehninti d yessi-s.

lwaġšat-nni tuġa řewlent ya : ruħent al išt n tmurt řarħent din idu ayeťša, idu ayeťša, almi gint iryazn gint arřaw, kull išt seg uxam-nes.

idjen n wass bb^wat-sent iruħ tammurt-nni ad itter : tamedduđt-nni tuġa yiw tsmeħ dig-s, tuzzel xef-s, tedji-t itetter. imetter-nni iruħ ad itter lmeεřuf dig uxam n yišt seg yessi-s : tεqel-t, tdji-t, řuħ ġer uryaz-nes, tenna-as :

-imetter-u meskin, malla txsed ad as neg amensi.

aryaz-nes inna-as :

-wah, g amensi.

tga amensi,, tsewjed, tlaġa xef memmi-s amezyan, tenna-as :

-ami ad d ġa yas imetter-nni ad imunsew, ad ak ħajjġ.

iwa yus d imetter-nni, yudf, itarħ ad imunsew ; tamedduđt-nni tga amensi, tsers, iruħ ġer-s memmi-s :

-a yemma, ini-iyi išt n thajit !

iwa ileqq-nni teqqim thaja-as. imetter-nni, yebb^was n tmedduđt-nni, iqqim ištessa. ur din mayen itareh d netta ad ifekker mayen iga i yessi-s : iεqel thajit-nni d wawal n yelli-s tawad i memmi-s misem da as temmeřra; iwa ha iqqim itadef dig tmurt, itadef, itadef, al aneggar ttarh gir tmart-nes ; tker yelli-s tzer-as tmart, tenna-as :

-ruh a yebba ad šek ig řebbi d ari xef sřari am da neđ tmđerd netš d yestma !

6. tnayen n tawmatin

inna-ak, zik, tuġa dig išt n tmurt tnayen n tawmatin ; yabb^wat-sent tuġa ġer-s
tnayen n lxalat ; tirbatin-nni, išt yemma-s tedder, tenniđen yemma-s temmut,
teqqim d tayujilt aked tnayen n wawmaten d imezzyanen d ultma-s seg
yebb^wa-s. idjen n wass, tker tmedduđt n bb^wa-s tenna i uryaz-nes :

-ur da ġir a xef-i tsiġ^wjed yelli-k, yemma-s temmut tdji-tt dig uzellif-inw.

iwhel uryaz :

- qa d yelli, misem ad as ġa geġ, ma ad tt mderġ ad xef-i deħken djmaet ?

iwhel dig-s; aked uneggar, iruħ ġer yelli-s, inna-as :

-a yelli, yalleh akid-i.

ruħen, yiwy akid-s idjen n uqzin. ami iweđn išt n lġabet, inna-as :

-a yelli, šem ruħ a tšħelfed, maħedd tsellid i uqzin itzu d netš tteddzeġ ari-u. iwa
truħ terbat-nni ad tirew išeħlaf ; ġir tbeεεed šway, bb^wa-s iqqen aqzin-nni dig išt
n tšejret, ikers-as ġer uzellif azdud-nni mayen seg iga iman-nes iteddez ari ;
asemmiđ itawy azdud-nni itšat aqzin ġer uzellif itzu, isġuyu. iwa tarbat-nni
tlaġer-as bb^wa-s qa-t din. al acešši, truħ mani tdja bb^wa-s, ur din t tufi. iwa ttarħ
zat i tqettunt n išeħlaf-nni.

ikka ssenni idjen n umuš qqaren-as mesεud, yemma-s tlaġa-as mesεud. ami
izra tarbat-nni inna-as :

-uš-iyi šway seg mayen tetted.

yebb^was n terbat-nni tuġa iga-as mayen ġa ad tetš : šway n uġrum. iwa tkes-as
šway, tuša-as. itareħ zat-s, yiwy-t iđes, iđtes akid-s. ayetša-ns, tus d yemma-s
trezzu xef-s, tufa-t din. ami tker terbat-nni ad truħ, inna-as umušš-nni :

-ruħ ! malla tsiweld awal-nem d llwiz, malla trud imedıtawn-nem d anzar, malla
teħekđ tađeħħakt-nem d tfuyt.

iwa truħ ad treg^weħ, ad teqeb axam n bb^wa-s. ami tiwđ axam, tenna-as
tmedduđt n bb^wa-s :

-mahmi d treg^whed ?

nettad tsiwel d wawal-nes idwel d llwiz. ami d tzra amenni, tenna-as :

-mani šem tuġa ad azeġ ultma-m din ?

tsken-as mani tt tuġa. iwa tamedduġt-nni tenna i uryaz-nes :

-ruġ awy yelli mani tiweyd yelli-k.

iwa yiwy-tt, idji-tt din ; al dig iġ, i ruġ ġer-s mesċud, inna-as :

-uš-iyi šway seg lwin-nem.

tenna-as :

-ššeb xef-i yuša-k rebbi lġšeb.

i ruġ mesċud ġer yemma-s itru ; tenna-as yemma-s :

-aked ššbeġ, ruġ ġer-s, rra-as l xir-nes.

iker aked ššbeġ, i ruġ ġer-s, inna-as :

-ruġ malla tsiwled d tiyetšawin d ifiġran, malla trud d idammen, malla tdeġked d tallest.

ami truġ ad treg^weh, ġir tiwd, truġ ad tsiwel aked yemma-s d tyetšawin d ifiġran qqimen fġen akid uqemmum-nes.

tayujilt-nni, tuġa ġer-s tnayen n wawmatn truġn qqarn. idjen n wass, nnan i lfqih:

-a lfqih, qa ultmat-neġ ami tsawal, llwiz iteffeġ-as seg uqemmum.

iwa lfqih-nni inna-t i lmalik. i ruġ lmalik ġer bb^wa-s n terbat-nni, inna-as :

-uš-iyi yelli-k.

inna-as :

-šek d ajellid ! malla txsed yelli awy-tt.

tker tmedduġt n uryaz-nni, ami tsla lmalik ittawy tarbibt-nes, tuzn-as yelli-s ; tarbibt-nes tga-as išt n teššineft dig uzellif, nettat ad tdwel d tasekkurt.

tasekkurt-nni truġ ġer wurtu n lmalik, tbedd dig idjen n uxlij n uġanim. iker lmalik yuzen i ayetma-s, inna-asen :

-mayelmi (mahmi) xef-i tskedbem ?

inna i lfqih :

-wet-ten !

iwti-ten lfqih. imeġdarn, kullma ġa fġen seg ljameε tekken zat i uġanim-nni n lmalik. ami ssenni tekken, teqqa-assen tsekkurt-nni :

-a imeħḍarn mayen iga lmalik i eisa d musa (zeema ayetma-s) ?

qqaren-as :

-iwti-ten, yuzen-ten ad řeg^wħen.

nettat tterra xef-sen :

-rut akid-i a lmħayen dig lbħur.

iḍu ayetša al idjen n wass ilaġa lmalik xef wawmaten-nni, isetši-ten, isiřed-ten, yuzen-ten ad řeg^wħen.

ami kin zat i uġanim, tenna-asen tsekkurt :

-a imeħḍarn, mayen iga lmalik i eisa d musa ?

nnan-as :

-isetši-ten, isiřed-ten.

tenna-sen :

-deħkemt akid-i a tišejřay, deħkeř akid-i a lmħajer, deħkemt akid-i a lmħayen dig lbħur.

tuġa din lbeεḍ n ixeddamen tqessan ġanim, slin-as, řuħen ġer ujellid nnan-as :

-ha mayen nesla.

iřuħ lmalik iḍtef tasekkurt-nni, isek xef uzellif-nes, yufa dig-s tiřšineft-nni tga tmedduḍt n bb^wa-s. ikes-tt, iwa tdwel d tamedduḍt. ileqq-nni εad iker yuzen ġer yebb^wa-s, iga urar.

ha tenni yiwy dig umezwar iḍtef-tt, iġreř-as, yuzen aysum-nes i yemma-s aked isemġan.

7. yellis n uruḥani

inna-ak idjen, zik, tuḡa ġer-s rrezq d lksibet : lbhaym, ifunasn, tudrin εemrent seg irden d imendi... ; ġer-s idjen n memmi-s, inna-as :

-a memmi, qa xseg ad ruḡg ad hijg : tenhella dig rrezq-u, tilid d aryaz.

ami iruḡ lhij, memmis-nni iqqim mani mma yufa šra n uqešer iruḡ ġer-s, isexsar rrezq n bb^wa-s. qae rrezq-nni isexser-t, teqqim dig-s tafqect. iruḡ, ixs ad ing iman-nes. ileqq-nni ifeg d akid-s idjen n uruḥani, inna-as :

-mahmi txsed ad tenged iman-nek ?

inna-as :

-aweddi ha misem temmešra.

iεawed-as lqsiyet-nes ; iwa, inna-as uruḥani-nni :

-malla txsed ad kid-i tged lcahed ad xef-k debbreġ.

inna-as :

-waxxa, ġir ini-iyi misem ġa ad geg.

iwa aruḥani-nni inna-as :

-rwah ġer-i axam, ttilig dig udrar-inni ssa itbanen ; zat ġa ad d tased, ruḡ εemmer tudrin dig tuḡa rrezq n bb^wa-k seg uzru, dj azru-nni al ššbeḡ ad idwel d llwiz.

iwa iga amenni : tudrin-nni εemrent seg llwiz. iruḡ išġa lbhaym nniċen, ifunasn nniċen, irra qae mayen isexser. iεqeb d bb^wa-s seg lhij, yufa rrezq-nni am t idja. iwa inna-as memmi-s :

-a bb^wa, xseg ad ġabg qa giġ idjen n lcahed aked idjen n uruḥani.

inna-as yebb^wa-s :

-ruḡ a memmi.

yisi lεwin-nes, iruḡ. ami yiwḡ idjen n umkan ixla, ur dig-s rriḡet n bnadem, yufa din išt n tidt n waman, iqqim zat-s, ikes seg išt n teknift n uġrum tuḡa yisi-tt seg uxam ad tt itš. netta itett am-u d lbeċd n tedbirin, sebεa it-sent, sersent zat i titidt-nni n waman ad swent ; tidbirin-nni qqiment sawalent jar-asant : zix d yessis n uruḥani-nni maked iga lcahed. ami swint, sersent affriwn-nsent dewlent d tirbatin. iruḡ netta ġer waffriwn-nni yisi idjen, iffer-t : tin yufant affriwn-nsent

dewlent d tidbirin, ferfrent, ruħent ; tenniđen, ttareħ d tarbat ur tufi affriwn-nes :
tsiwel, tenna-as :

-wen d irrin affriwn-inw iğna-t rebbi.

iwa irra-s affriwn-nes, tenna-as :

-mani truħed ?

inna-as :

-truħğ ġer idjen, giğ akid-s lcahed, netta d aruħani, inna-iyi ad ġer-s ruħğ axam-
nes, izdeğ dig idjen n udrar ssa. sken-iyi mani d yusa udrar-u ; tenna-as :

-d netšinti d yessi-s n umeddukel-nek ; malla txsed ad ak t skenğ, g akid-i
lcahed ; tenna-as cawed :

-yebb^wa qa itruħ ad šek ijerreb ad ak skenğ misem ġa ad tged.

inna-as :

-waxxa, malla tawnid-yi ad geğ mayen txsed.

iwa tsken-as adrar-nni, i ruħ, nettat tisi affriwn-nes, tferfer. i ruħ al ami yiwd ġer
uruħani. ifeğ ġer-s, isidef-t axam, isensi-t al ššbeħ yiwy-t idjen n udrar nniđen,
inna-as :

-ixeş ad t tşufd, ad t tshedmed.

aryaz-nni iqqim itxemmem: tus d ġer-s yellis n uruħani-nni mumi irra affriwn,
tenna-as :

-qqen tidtawin-nek.

ami tent irzem, yufa adrar-nni ihuf, tenna-as :

-awayyak ad t tinid i yebb^wa.

ami i ruħ uruħani-nni ad iqqel i udrar, yufa t d lwta. ayetša-ns, yiwy t ġer idjen n
udrar nniđen, inna-as :

-ixeş ad tekkesd qac lğabet-u, ad tt tezzud d ejjer nniđen.

iqqim cawed itxemmem. tus d ġer-s terbat-nni, tiwy-as d matša, tenna-as :

-ğir tš ad šek cawenğ.

ayetša ; ami ikemmel, tenna-as :

-qqen tidtawin-nek ; ami ad ak ġa iniğ rzem-tent, rzem-tent.

ami tent irzem, yufa adrar-nni, lgabet-nni tezzu dig-s ejjer nniċen. aruĥani-nni iruĥ ad iqqel, yufa lgabet-nni qaε tezzu seg jjer mamek d as inna ; iruĥ ġer tmedduġt-nes, inna-as :

-aryaz-u dig-s lejeb!

tenna-as :

-lla, yelli-k qa tεawn-t !

iker yebb^wa-s, iqqen xef yelli-s, iruĥ ġer uryaz-nni, yiwy t išt n tmurt, yiwy akid-s idjen n iġrinen n rriš. ami din iweċn, izelleε rriš-nni, yiwy-t ušemmiċ. inna-as :

-ixeš rriš-u qaε ad t tġmeεd, ad t tġed dig iġrinen.

iruĥ idjen n uždīd ġer terbat-nni max ibleε yebb^wa-s, ixebber-as. ami ixebber, turi-as dig waffriwn, trzem-as. iruĥ ġer uryaz-nni, iqqim ineqqeb-as dig šway n uġrum tuġa itetti-t. idtef-t, ikkes-as rriš igi-t dig iġrinen al ami ten iεemmer, yiwy-ten, iruĥ ġer uruĥani.

aruĥani-nni iruĥ ġer tmedduġt-nes :

-ileqq-u manis wu iseknen i uryaz-u misem ġa ad ig, uya-m yellit-neġ bleεġ xef-s?!

iwa irzem i yelli-s, iruĥ ġer uryaz-nni inna-as :

-ileqq-u ttarĥa-ak išt ! malla tzemred ad d tawyed išt n tteffaĥt dig idjen n uġrar di lwešt n lbĥer ad ak ušeg išt seg yessi.

iruĥ uryaz-nni ġer lbĥer, ur izmir ad t izwa ; tleĥĥeg-t terbat-nni, tufa-t itxemmam xef tterf ; tenna-as :

-ġreš-iyi, senw-yi qbala al ġa ad tarĥen ġir iġessan-inw, rriwa-inw zelleε-t dig lbĥer.

aryaz-nni ur izcim ad iġeř i terbat-nni. nettat ad tisi lmus tġreš i iman-nes.

ami tt isenw, iga rriwa dig lbĥer-nni ad ijmed. iwa izwa lbĥer-nni, iruĥ ad d yawy tateffaĥt inna uruĥani. ami yuly aked uġrar dig lwešt n lbĥer, iga dduj am ssellum seg iġessan n terbat-nni. iwa, ami d ihwa yiwy d tateffaĥt, ikes iġessan-nni, netta ad ittu idjen n iġess n tfednet. ami d iεqeb, issers iġessan-nni dig tmurt dweln d tarbat-nni n uruĥani. ileqq-nni εad iruĥ uryaz-nni ġer uruĥani yiwy-as tateffaĥt. inna-as uruĥani-nni :

-ileqq-u qa tṛuḥg ad setṛreg yessi, ad ak qqneg aḍtawn : ten ma xef ga tsersed
fus d tenni ga tawyed.

inna-as :

-waxxa !

iṛuḥ ger terbat-nni t iɛawnen, aked iga lcahed, tenna-as :

-ami ga tked zat-neg, netš d yessma, fafa-aneḡ iḍarn : ten ma ger ulaḥ n tfednet
d tenni ga tixḍard.

iwa iga amenni : ami iqqim itfafa iḍarn, yufa išt ur ger-s išt n tfednet, inna i
uṛuḥani :

-ad awyḡ tu !

ami irzem aḍtawn, tḥuf d tarbat-nni t iɛawnen ; iwa ha yiwy-tt.

8. Aryaz ittun tamedduḍt-nes

inna-ak, zik, idjen n uryaz tuḡa ḡer-s išt n tmedduḍt ; tamedduḍt-nni ur tessin manis d yusa uryaz-nni, netta ur issin manis tamedduḍt-nni yiwy : ami tt izra uryaz-nni, ixs ad tt yawy, tiwy-t. qqimen iḍu ayetša, al idjen n wass, inna-as uryaz :

-ixeš-aneḡ ad nruḥ ad nesruggeb xef lehl-inw.

iwa tamedduḍt-nni tefreḥ, tenna-as :

-wah ! ad nruḥ.

ruḥn xef išt n tserdunt. ami xsen ad awḍen, tenna-as tmedduḍt-nes :

-netš ad šek rjig da ; šek, ruḥ elem i lehl-nek, tæqbed d ḡer-i ad kid-k ruḡ ; bešseḥ, ad šek weššig : ḡer-k ad xef-k isellem šra n ḥedd seg uqemmum ! sellem ḡir seg ufus ; qa malla isellem xef-k šra n ḥedd seg uqemmum ad iyi tettud ! ḥḍa iman-nek !

inna-as :

-ḡir ayu ! ur tug^wded, ur tsellmeḡ xef ḥedd !

iwa iḥuḥ, yiwd axam n bb^wa-s, iqqim itsellem ḡir seg ufus ; al aneggar, tus d išt n twessart d cemti-s, ur tt izri al ami xef-s tsellem seg uqemmum. ha ittu tamedduḍt-nes. iṭareḥ din. nettat traja traja, aryaz-nes qæ ur d ieqib. tisin isellem xef šra n ḥedd seg uqemmum, itu-tt. ami ur d yusi, tker tga išt n ṭhanet. qqimen midden tassen d ṭhanet-nni, ššagen ssenni ssukk^wer d watay d lḥwayej... kull idjen dig-sen iqqar dig uzellif-nes :

-melli ḡa teks tmedduḍt-u ad tt awyeḡ !

qæ demæen dig-s, bešseḥ ula d idjen ma yirar xef-s. al idjen n uæešši, yus d uryaz-nes ; ḡir tzri-t, nettat ad t tæqel. netta ur xef-s ieqil. iqqim akid-s al ami isulles lḥal ; dig uneggar, iḥuḥ lḥal, tenna-as :

-ax lmaæun-u n waman, mḍer-ten.

iḥuḥ berḥa ad imḍer lmaæun-nni, iwḥel itmāḍtar dig-s, netta ilešseq dig-s.

aked uneggar, tenna-as :

-malla txsed ur dig- k ilešseq, qess afus-nek tdjid-t din aked lmaæun.

iwa iga amenni, yudf ṭhanet-nni. ileqq-nni εad teqqim tesseεqali-t : tenna-as :

-d netš kid-k d yusin seg tmurt n bb^wa, giğ akid-k ləahed, weşşig-š, nniğ-ak hedd
ur xef-k itsellem dig uqemmum.

iwa, ileqq-nni, ifekker ead yufa d wenni d awal. iwa ğir ifekker, yufa afus-nes
idwel-as ad tinid qae ur t iqess. ami işbeğ lhal kren, nyin xef išt n tserdunt, ruhn
axam, ğin urar ; iwa qqimn dig tmurt-nni

9. mqideš

inna-ak idjen, zik, yiwy išt n tmedduđt ur ttirw, teks arraw, tenna i uryaz-nes :

-ur da ġir ad tkred ad tged axam-nek : ixex ad tawyed ten ġa idjen arraw.

aryaz-nni ur ixs ; sea tamedduđt-nni tkellet xef-s : aked uneggar, inna-as :

-g misem txsed ! ruħ iman-nem rzu xef tmedduđt-u ġa awyeġ.

iwa truħ, txdeb-as, iga urar. idu ayetša, tamedduđt-nni teffeg ula d nettat ur ttirew. ewed tker, nettat d tmedduđt-nni tamezwart nnant i uryaz :

-ur da ġir ad tged axam-nek : netšint ur ntgimi dig uxam-u ur dig-s arraw.

iker, yiwy išt n tmedduđt nniđen ur ttirew ula d nettat.

amenni, amenni al mi yiwy sebca n lxalat qac ur ttirwent. tuġa ġer-s, tanya, sebca n tawdiwin ula d nehninti ur ttirwent.

aked uneggar, aryaz-nni, meskin, ur yufi mayen ġa ad ig. nnan-as xef idjen ad ġer-s iruħ, idjen n uwessar dig išt n tmurt tigwej. iruħ ġer-s, inna-as :

-aweddi netš ġer-i sebca n lxalat d sebca n tawdiwin qac ur ttirwent!

awessar-nni iqqel dig-s, yuša-as sebca n tteffahin d sebca n iżellađn. inna-as :

-eqeb ad tregħed ; ami ġa ad tawded, uš išt išt n ttefaħt i lxalat-nek ; tawdiwin, kull išt rz xef-s idjen n uzellađ.

iwa yisi tteffahin-nni d iżellađn-nni, eqeb axam-nes. imelqa dig ubrid idjen n ufiġr ixs ad t izcef. ami ixs ufiġer-nni ad t izcef, iwti-t seg idjen n uzellađ irzi-t, iqqim ġer-s ġir nnešš-nes.

ami yiwd axam, yuša tteffahin-nni i tmedduđt tamezwart, inna-as ad tent teffer ; tamedduđt-nni, ġlebn xef-s djnun-nes, tetša nnešš n išt n ttefaħt.

ayetša-ns, aryaz yuša išt išt n ttefaħt i lxalat ; ten taneggart, yuša-as nnešš-nni i tareħn. irza ewed azellađ azellađ xef tawdiwin ; ten taneggart, irza xef-s nnešš-nni iqqimn ami iwta fiġer-nni ixsen ad t izcef dig ubrid. iwa tareħn amenni almi lxalat-nni d tawdiwin-nni isint aeddīs. lxalat-nni djint qac arba arba ; al ten itšin nnešš n ttefaħt tdja idjen n urba ġir d nnešš n bnadem, ġir d muqlil. qqimen tlaġan-as mqideš ; tigallin-nni, ewed djint ijdec ijdec al ten taneggart tdja ġir nnešš n ijdec.

iwa lwageš-nni d iżdiēen qac mgern. mqideš ušin-as nnešš n uyis-nni. idjen n wass, ami mgern xsen ad ruḥen ad ḥewwesn. nyin xef iyisan-nsen, nehni ad ruḥen ; dig ubriḍ melqan išt n tmedduḍt, tenna-asen :

-a ferḥi ! yiya d tarwa n ultma !

inna-as mqideš :

-a xalti tuḡa ur nessin ḡer-neḡ xaltit-neḡ !

tenna-as :

-wah ! yemmat-wen d netš nmeng jar-aneḡ zik, seg ileqq-nni ur nemsiwel, beššeh ami ken d yiwy ṛebbi, ṛwaḥt akid-i al ḡa ad txsem ad tṛewḥem akid-wen ruḡ.

iwa tiwy-ten axam, tsidef-ten, tuša lum i iyisan ; lum-nni tga xef-s šway seg uḡi n ifeffan-nes. mqideš inna-as :

-a xalti, ayis-inw ur itett lum, itett rremlet.

iwa tuša i uyis n mqideš rremlet. ami d tḥuf tallest, tenna-asen :

-iwa ur ḡer-wen mani ḡa tṛuḥem, tṛaḥet ad teḍtsem da.

nettad ad tker ḡer-sen dig id ; teqqim teqqar :

-a ferḥi ! tarwa n ultma qac ḍtsen !

inna-as mqideš :

-ḡir mqideš a xalti !

iwa tenna-as :

-mayen šek ijarn a mqideš ?

inna-as :

-a xalti ur li d yusi iḍs : iyaziḍn-nem ur li djin.

tker ḡer iyaziḍn qac tetši-ten.

iwa tga iman-nes tṛeqeb ḡer iḍs. šwiya d nettad ad tker :

-a secdi tarwa n ultma qac ḍtsen !

inna-as mqideš :

-ḡir mqideš a xalti !

tenna-as :

-mayen jar-ak a mqideš ?

inna-as :

-a xalti, adrar-inni twalid ur ixš ad ɗtseg !

tker, tysi idjen n uyezzim d išt n lbała, tga ifeffan-nes ssa d ssa, xef tigrɗin, truḥ ger udrar-nni ad t teshuf.

ami truḥ, mqideš isekker ayetma-s, inna-asen :

-kert axam-u n lɣula !

zix tamedduɗt-nni d lɣula. iwa kren ad ɗweln xef iyisan-nsen. ami d tɛqeb lɣula-nni ur tufi ḥedd. iwa teqqim tlağa :

-a ḥlib ɛisa d musa ad isebrek iyisan !

idjen n uyis ibrek. ɛawed lɣula tenna amenni d idjen n uyis nniɗen ibrek. amenni amenni almi qae brekn. iṭarḥ gir ayis n mqideš. qae awmaten n mqideš nyin akid-s xef uyis-nes. qqimen ggurn, ggurn almi iweɗn idjen n wanu, nnan i mqideš :

-a mqideš, inğa-nɣ fad, ɗer dig wanu-u šek qa tfsusd !

iɗra dig wanu-nni, swin. inna-asen :

-mɗert-iyi tašrent n uyis ad d alyeg,

ur xsen, djin-t din, nyin xef uyis, ruḥn. iweɗn ger idjen n ššeffaḥ d uyis-nni ad ten iselkeɗ din, netta ad d iɛqeb ger bab-nes al anu.

imɗer-as tašrent, isily-t. inya netta ad iɗuḥ, ileḥḥeg xef ayetma-s. nnan-as :

-seny-anɣ akid-k.

ur ixš. iɗuḥ idji-ten. yiwd axam. ayetma-s ɗareḥn šḥal awerra-s ɛad iweɗn. iwa nnan i yebb^wat-sen :

-qae idja-nɣ, ur ixš ad aneg yisi.

iwḥel mqideš dig yebb^wa s aweddi ha misem tešra, sɛa yebb^wa-s ur t yumin. nnan-as ayetma-s :

-ixeš ad truḥed ad d tawyed tajerbeyt n lɣula.

mqideš ur yufi misem ɣa ig. yirew idjen n ušlif n tze^wart, ikes seg-s isennanen, yisi-ten, iɗuḥ al axam n lɣula. idža lɣula almi teffeg, netta ad yadef axam-nes. imɗer isennanen-nni yiw y xef tjerbeyt, netta ad iffeɣ. aɛešši, ami d tusa lɣula,

twerrek xef tjerbeyt, teqqim tneggež-tt, nettat ad tt temđer. yisi-tt mqideš yiwyt-t i yebb^wa-s d ayetma-s. iwa ileqq-nni nnan-as :

-ileqq-u ixex ad d taweyd lğula.

ur yufi mqideš mayen ġa ad yini. iruħ iŝġa idjen n uġyul, iŝġa idjen n ŝŝenduq d amuqqran, iġa iman-nes d bušraweđ ieqeb ġer lğula. ami yiwđ axam-nes, iqqim iqqar :

- a wu ġa iŝġen idjen n ŝŝenduq ?

lğula teffeg ġer-s ; ġir tżri-t, tenna-as :

-ttawyed dig idjen seng-t !

inna-as :

-bnadem itemšabah !

tenna-as :

-šħal i ŝŝenduq-u, šħal seg t tznuzid ?

inna-as :

-beɛda ɛebber ma ad am d yas, adf dig-s teqqled.

lğula-nni tudf dig ŝŝenduq-nni, netta ad xef-s ibleɛ. iġa ŝŝenduq-nni xef uɛrur n uġyul, yiwyt-t axam. ami yiwđ, inna i yebb^wa-s :

-ha lğula txsem, tṛuħ qaɛ ad aneg tetš !

nnan-as ayetma-s:

-ad šek tetš d amezwar : ixex ad kid-s teđtsed ileqq-u !

mqideš iqqim itxemmam ; iruħ yirw qaɛ iġden n tfuqan, inna i yemma-s :

-a yemma uš-iyi i qerdaš-nem.

ami tsulles, irzem ŝŝenduq-nni, lğula teqqim thedda xef-s ; ami xef-s thedda ad t tetš, itmađtar xef-s šway n iġden xef wađtawn, isđaffar-as išt n tekti seg uqerdaš ġer uġembu. ayetša-ns, lğula-nni tšbeħ d temmut. iwa ileqq-nni, ayetma-s nbehden, nnan-as ɛawed :

-mayelmi tt tengid ?

inna-asn :

-g^wdeġ ad aneg tetš !

iwa lħaşul xsen ad seg-s dhennan, nnan-as :

-ileqq-u qa ntruh ad šek nšerg.

irwen išeħlaf, gin lcafeyt. mqideš inna-asen :

-a ayetma! xseg ad ruħg ad sariġ xef uyis-inw.

djin-t iruh ad isara. ami d ieqeb, inya xef uyis-nes, iruh ittazzel ger lcafeyt-nni

tuga swejden ayetma-s, netta ad tt ineggez. lcafeyt-nni tdwel d llwiz, d ddheb.

iwa ileqq-nni ead djin-t, iker yebb^wa-s igi-t d netta d lmxier dig warraw-ns.

10. Nima d wma-s

idjen n ujellid zik tuġa ġer-s idjen n urba d išt n terbat. arba-nni itruħ iwerred ayis-nes dig išt n tiđt. idjen n wass truħ din ultma-s ad tsrey din ašenkuk-nes. truħ ad tregg^weh. ayetša-ns iruħ wma-s ad iwred ayis-nes ssa ur yufi dig tiđt-nni ula d taneqqiđt n waman. iwħel itteqqel :

-ya řebbi, misem tešra i tiđt-u ? ġir idennađ tuġa dig-s aman !

iwħel, iqqim itteqqel dig ləunšer netta ad iđer išt n lħažt, ijbed-tt, yufa-tt d anzeđ n ušenkuk ; anzeđ-nni zix tuġa iqqnen tiđt-nni. iwa ami t ijbed, aman qqimen ttazzlen. anzeđ-nni d aberkan ad tinid d leħrir. ha iwa ileqq-nni inna-as :

-wellah ya lal n ušenkuk-u ġir ma iwyeġ-tt.

iwa ijmeε qaε lخالat n tmurt-nni inna-asent :

-ha misem ha misem ! ten mumi d ġa yas qedd qedd unzeđ-u aked ušenkuk-nes ad tt awyeġ.

qaε lخالat εebbrent anzeđ-nni, ttareħ ġir nima.

inna-asent :

-laġamt i nima !

laġant-as, iwa ġir tekkes xef uzellif-nes iban ya d wenni d netta.

inna-as :

-lleqq-u netsđ djulleġ ! ixexš ad šem awyeġ.

twħel yemma-s, iwħel yebb^wa-s :

-a weddi ma ad taweyd ultma-k ?

inna-as :

-walu ur da ġir ad tt awyeġ ! djulleġ, ixexš ad tt awyeġ.

iwa ur ufin misem ġa gen. ha qbeln-as, sewjden išeħlaf, ġeršen, εerden εibadellah, nima ġir tettru. duřent xef-s lwaġšat, tiqrinin-nes. tenna-as išt seg-sent :

-řwah ad am mešdeġ, řwah !

iwa teqqim tmešđ-as, nettat ad teđtef išt n teššineft, tga-as tiššineft-nni dig uzellif. ha d nima ad tdwel d tasekkurt, tferfer, tuša i idjen n uđrar yuεla. dig uđrar-nni tasekkur-nni tdaffar ilintan d lbhaym-nsen. ami ad d ġa yas ġer-sen šra n wuššen teqqari-t i ilintan ttazzlen xef-s. nettat truħ ttett lftat n uđrum-nsen.

iwa iḍu ayetša iḍu ayetša, ilintan-nni ḥaren, inna-asen idjen :

-amentallah ila d tu d yellis n lmalik !

ruḥn ġer lmalik nnan-as ha misem ha misem. iḥuḥ akid-sen. inna i tsekkurt-nni :

-Nima a yelli yalleh axam !

ṭenna-as :

-zik tuġa-š d yebb^wa iḍ-u d amġar !

iḥuḥ, teeqeb ġer-s yemma-s, tenna-as :

-nima a yelli hwa d a ṭruḥeḍ axam.

ṭenna-as :

-zik tuġa-šem d yemma iḍ-u d tamġart !

εawed yus d wma-s, inna-as :

-nima a xiti ḍer d ad ṭruḥeḍ axam.

ṭenna-as :

-zik, tuġ-š d wma iḍ-u d aryaz.

εawed ultma-s, wma-s nniḍen, ḥenna-s, qaε teqqar-asen :

-ur hekk^wiġ seg udrar-u.

ṭruḥ išt n twessart ġer lmalik tenna-as :

-a sidi, d netš ġa iḥuḥn ġer-s.

inna-as lmalik :

-malla tiwyed-iyi d yelli ad am ušeg mayen txsed.

ṭruḥ tawessart-nni ttareḥ zat i yišt n tazart ; tga iman-nes tteg ttεam. tqleb ttbeg,

aren qaε izelleε-as ; iwa tus d ġer-s tsekkurt-nni tenna-as :

-a lalla, ur illi amenni ġa ad tged !

tenna-as twessart-nni :

-a yelli ur zerreg ! šem d tamezzyant, hwa d sken-iyi mamek tged

tenna-as tsekkurt :

-ur zemmreg. šem tusi d ġir ad i teḍfed, ur dig-m laman.

nettad ad tferfer ġer idjen n udrar nniḍen ttili din išt n teqbilt. tdja din tawessart-

nni. adrar-nni mani ṭruḥ dig-s idjen n uxlij n uġanim. axlij-nni n lmalik iga-s

ixeddamen ttekkxen-t, d tsekkurt-nni ad din ṭruḥ ; teqqim teqqar i išewwalen-nni,

ixeddamen-nni :

-ašewwal a ašewwal, ḥawel xef tfednin išeḥent seg lḥenni ! ašewwal a

ašewwal ḥawel xef tfednin išeḥent seg lḥenni !

isla-as memmis n lmalik tuġa ibedd aked ixeddamen-nni. yisin qa d tenni d tarbat-nni max isla lexbar seg tmura ig^wžen. iruḥ zat-s idttf-tt issek-as xef uzellif yufa din tişşineft, idji-tt ċin, iruḥ ġer yemma-s, inna-as :

-a yemma qa xseġ ad geġ axam-inw !

tfreḥ yemma-s, tenna-as :

-manis tu tixed ad tt tawyed ?

inna-as :

-ad awyeġ išt n tsekkurt.

tenna-as :

- manis wu ittawyen qubeɛ ami ġa t tawyed šek ?

inna-as :

-walu ur da ġir ad awyeġ tasekkurt-u niġ ur d tiwyeg ħedd !

iwa tga-as yemma-s lxater. yiwy d tasekkurt-nni axam, isidef-tt, ami d yusa ad as ikkes tissineft tneġz-t, lbeɛd n tneqqiċin n idammen ħufent-as seg ufus...

iršel-tt aɛešši-nni ya. ayetša-ns tker yemma-s n urba tenna i lxadem :

-ruḥ awy leftuḥ i sidi-m, tinid-as ad xef-s isufeg qubeɛ-nni.

truḥ lxadem, tiwed tawuḥ n nettat ad tshuf leftuḥ, tɛqeb ttazzel :

-lalla d taslit, lalla d tšumɛet ; sidi d asli, sidi d yur.

tker ġer-s tmedduḥt n lmalik, tenna-as :

-a lɛifet, mani tezrid qubeɛ iddakk^wal d taslit !?

ttenna-as :

-a lalla, malla ur di tumined, ruḥ iman-nem !

iwa truḥ tqerqeb dig tewwuḥt tenna i memmi-s :

-ma ad adefġ ?

inna-as :

-qqen aḥtawn-nem, adf d , sers leftuḥ ġir din!

yemma-s tsers leftuḥ, iwa inna-as :

-iwa ileqq-u rżem aḥtawen-nem.

trżem aḥtawn-nes, nettat ad tslilew ; tɛfes dig leftuḥ-nni tuġa d tiwy i memmi-s seg lferḥet. ɛad tker tga urar nniċen, tlaġa qac i lɛeřš ad slen i teqsist n nima d memmi-s.

11. mħend lhemm

idjen, zik, qqaren-as mħend lhemm, yebb^wa-s tuga ġer-s išt n lɛewda d ileġman rrun. mħend lhemm itras ileġman-nni. aćešši ġer ućešši idtets zik ad iker aked lfjer ad isufegħ ileġman. išt n llilet yebb^wa-s isekker-t, inna-as :

-ker a mħend lhemm, ker ! tfuyt qa tuly ! melmi ġa tsufged ileġman ?

mħend lhemm iker tlaġr-as d lfjer, isufegħ ileġman. iggur, iggur... ass ur ixs ad yaly. irni iggur itadef tammurt, iteffegħ tammurt, al ami yufa imn-nes dig išt n tmurt ur dig-s walu ġir ssreħreħ. ibedd dig-s iqqim ises ġir aġi n tleġmin... al idjen n wass lɛewda-nni tdja išt n tejdect, ttareħ ġir lbeçd n wussan temġer. idjen n sšbeħ tešbeħ xef mħend lhemm :

-a mħend lhemm id-u ad šek tšegħ ad tšegħ yemma !

mħend lhemm inxlec, inna-as :

-ruħ tš alġem-inni dihit ɛad tš-aneġ netš d yemmam.

tijdect-nni ttša alġem... ayetša ɛawed :

-a mħend lhemm id-u ad šek tšegħ ad tšegħ yemma !

mħend lhemm inna-as :

-ruħ tš alġem-inni dihit ɛad ruwaħ d ad li ttšed netš d yemma-m.

truħ ttša alġem-nni.

lħašul teqqim ass ġer wass ttett idjen n ulġem al ami ur ittareħ ula d idjen. iwa ileqq-nni tenna i mħend lhemm :

-a mħend lhemm id-u a šek tšegħ ad tšegħ yemma !

inna-as :

-ruħ tš yemma-m ɛad ttšid-yi.

tijdect-nni ttša yemma-s. ami tt tuga ttett, mħend lhemm yuly dig išt n tšejret. ami ġer-s tɛqeb twħel tezluza tišejret-nni ur iħuf mħend lhemm, nettat ad truħ. mħend lhemm idra seg tšejret-nni netta ad irwel... iggur, iggur, ass-u, llilet-u ass-u, llilett-u, al mi iħuf dig tmurt n bb^wa-s d yemma-s, freħn seg-s. inna-asen misem twašra. yebb^wa-s šħal iru ami t izra amenni ; tuga dig id itnakkar dig lweqt-nni mayen dig isekker memmi-s iqqar :

-tġerriid-yi a lġerřar ! ġer-i idjen n urba tiwy-t !

ruħen wussan al idjen umur aked učešši djmaæet qac ttareħ. išt n tmedduđt tiwđ ġer-sen. qac djmaæet teqqim tennebhed, tamedduđt-nni tešbeħ... qqimen qqarn:

-yiwy-aneġ d rebbi tamedduđt !

mħend lhemm inna-asen :

-aweddi , qa d tu d lġula itšin ileġman.

djmaæet qac nnan-as :

-šekk daymen dig-k ššekk ! qqel i tmedduđt misem tga ! ixexš ad neqqel i wen tt ġa aweyn.

tenna-asen tmedduđt-nni :

-wen xef-i ġa izmern malla ištuf-yi ad t awyeġ !

qac tštufi-ten ištariħ-as ġir mħend lhemm. tštuf iman-nes ami kid-s imæabbaz, iwa tenna-asen :

-ad awyeġ wu !

yiwy-tt, gin urar. tareħn id-u ayetša id-u ayetša al ami trni ġer-sen išt n terbat.

yebb^wa-s n mħend lhemm tuġa ġer-s išt n tšeræuft n lebhayem. aked unqar n tfuyt tšabbah d išt n texsi ur telli. al idjen n wass bb^wa-s n mħend lhemm iqqim itxemmam, iseqsu tamedduđt-nes tenna-as :

-ur zriġ šay !

iwa netta ad yired idjen n uxidus d aberkan, yudf dig lwešt n lebhayem ġer umensi, iġa iman-nes idtes. šwiya d tmedduđt n mħend lhemm ad d tas. truħ ad tetš išt n texsi, nettat ad tneggez xef umġar-nes, tezri-t d amuqqran. lleqq-nni inna-as :

-mayen šem ijarn a yelli ?

tenna-as :

- ffudġ tlaġr-iyi d tašibuđt n waman ad seg-s sewġ !

iwa ileqq-nni yebb^wa-s n mħend lhemm iæqeb ġer tmeddduđt-nes inna-as :

-ker, zix d lġula, ker memmit-neġ ġer-s ššeħħ !

ha kkren rweln djin kullši. ayetša-ns mħend lhemm d lġula-nni ur ufin ħedd dig uxam. kun nhar lġula-nni teqqar i mħend lhemm :

-qa truħġ ad d awyeġ mayen ġa tšeg ! malla tru yelli ad šek tšeg, malla ur tsewjded matša-inw ad šek tšeg.

kun nnhar amenni al idjen n wass idji-tt al ami truḥ. netta ad yirew išeḥlaf, iġza išt n tesraft, imder dig-s išeḥlaf-nni. netta ad ig lcafeyt zat ġa ad d tas, isers xef-s tjerbay. ami d tēqeb, inna-as :

-t̄areḥ ssa, t̄areḥ, qa twḥeld, t̄areḥ xef tjerbay-u !

ami d tusa ad t̄tarḥ t̄uḥ dig lcafeyt. teqqim teqqar-as :

-a mḥend lhemm, rni lbeḋ n iqešwad ad r̄geġ !

netta iqqar-as :

-r̄ġ bellati xef-m am xef-i tsimḋed lšcayef.

iwa t̄r̄ġa. mḥend lhemm yisi tarbat-nni iṭareḥn xef ijiman, netta ad iṭruḥ. igur, igur al ami iḥuf dig idjen n uxam tuġa ġer-sen ssabeḋ, itter d̄yaf rebbi, sidfen-t. bab n uxam inna-as :

-awy d yelli-k, ad tt awyeġ aked lmezyud.

mḥend lhemm yuša-as yelli-s. ami itša, iswa, inna i bab n uxam :

-awyet-iyi d yelli.

ušin-as-tt, igi-tt xef ijiman, netta ad yuyur. ami rnin šwiya, tenna-as :

-a yebb^wa, arba-nni zriġ iṣbeḥ ! t̄šig-as tiḋarin al taḋbubuḋt ! ula d šek timejjin nek šebḥent, tliqent ġir i uġezzi !

iwa mḥend lhemm ifhem, inna-as :

-wah, a yelli, al dihit ad ušeg i yelli ad t̄gezz dig lxaṭer-nes !

inna dig lxaṭer-nes :

-ih, xseg εad ad r̄ebbiġ seg uzwer n lġula !

ami yiwḋ zat i idjen n šseffaḥ iselkeḋ-tt seg djeht xef tmurt.

iwa ha iεqeb axam-nes, idhenna seg lhemm-nes.

12. Iğul bu sebca n izellaf

inna-ak, dig zzman n waman ami tuğa leħya d liman, idjen n ujellid isekker aberrah iqqar i eibadllah :

-wen izmern ad ing amziw, Iğul bu sebca n izellaf, ad as uşeg nneşş n rrezq-inw ad t geg ad iħkem dig umkan-inw.

Iğul-nni tuğa ixla tammurt. kun nhar iqettec xef-sen aman iqqař-asen :

-malla txsem aman, uş-iyi işt n terbat d işt n tebqeyt n ttam.

wħeln rezzun ur ufin wu ğa t ingen. iwa Imalik n tmurt-nni isekker aberrah. idjen n sseyyed isla-as dig işt n tmurt tigg^wej. inya xef uyis-nes, ami yiwd tammurt mani Iğul-nni, iřuħ ğer tiđt n waman yufa din işt n terbat traja, zat-s işt n tebqeyt n ttam, isers ssif-nes zat-s, iqqen yis-nes ğer tterf. iwa iqqim itraja ula d netta... itraja, itraja al ami izra işt n tzejajt iđfer-tt unzar d usemmiđ ; ddunit tenneqlab. tenna-as terbat-nni :

-a sidi řwel ! qa yus d ad aneg itş umziw !

netta qaç ur iherrek. ami d yiwd Iğul-nni, inna-as :

-ha ! ammu ! ha yis ha bab-nes !

-ih ammu, a memmis n teydit ! ass-u d ass-nek malla tħkem dig-k.

iwa Iğul ixs ad iqeřreb ğer terbat-nni. isbeddi-t uryaz-nni, inna-as :

-ur tt tħidid ğir ma nmcabbaz ! malla tglebd-yi isi-tt, malla ğlebg-şek ad tt awyeğ.

inna-as :

-waxxa !

ywti-t uryaz-nni ikkes-as idjen n uzellif ; ywti-t cawed ikkes-as idjen n uzellif.

amenni amenni al ami d as ikkes qaç izellaf. tarbat-nni tslilew... iřuħ ğer-s inna-as :

-uş-iyi lmejdul-nem.

tuša-as lmejdul-nes ; inna-as :

-manis şem ? sken-iyi axam-nwen.

tsken-as axam seg wagg^wej.

iwa isers iherkas-nes, natta ad iny xef uyis-nes. iřuħ aked terbat-nni isiweđ-tt. bb^wa-s ur d as tlađer d wenni a ingin Iğul... isekker aberrah :

-manis wu idjin iherkas-nes zat i tiđt ad kid-s řreqğ rrezq-inw.

wen mma d yusin ad iɛebber iherkas-nni ur d as usin. ɤarɤen amenni al idjen n wass iɛqeb din uryaz-nni, yird lbeɛd n ddrabel. iruɤ ġer lmalik inna-as :

- netš qa ur ɛebberġ iherkas.

iwa qae dɤekn xef-s :

-imetter-u ɛawed ad ing lġul ?

ami iɛebber iherkas usina-s d nišan. ifreɤ seg-s lmalik. yuša-s ad iɤkem dig nnešš n rrezq-nes. tezri-t yellis n lmalik-nni. ɤruɤ tenna-as :

-uš-iyi ɤar-nek !

ami d as yuša ɤar-nes tqess-as išt n tfednet. iwa d yellis n lmalik ur izmir ad isiwel, isusem, ula d idjen ma ġer-s lxbar n tfednet-nni, ġir netta d yellis n lmalik. iwa iɤareɤ dig tmurt-nni al idjen n wass iker lmalik inna i yelli-s :

-a yelli, netš mġerġ ! ileqq-u ixešš ad tged axam-nem !

tenna-as :

-misem txsed a bb^wa !

iwa inna-as :

-a yelli, ad am ġeġ xef waɤtawn išt n tkettant, ad d laġig qae xef iɛezriyn... wen xef tsersed afus-nem ad šem iršel.

tenna-as :

-a bb^wa, laġa xef iɛezriyn ad d asn.

inna-as :

-a yelli ayetša ad da ilin.

iwa ɤruɤ ġer uryaz mumi tqess tifednet, ɤenna-as :

- ayetša ixešš ad da tilid.

inna-as :

-waxxa !

ayetša-ns, usin d qae, iga-as yebb^wa-s išt n tkettant xef waɤtawn. iwa teqqim wen tiwɤ, teqqar-as :

-kes iherkas-nek !

tfafa iɤarn-nes, al ami tiwɤ ġer uryaz-nni tfafa ɤar-nes tufa ulaɤ ġer-s n tfednet.

iwa tenna i yebb^wa-s :

-d wu a yebb^wa ! iwa ha tiwy aryaz-nni ! ha yellis n lmalik ha nnešš n lɤkam.

13. amziw d uwessar

inna-ak, idjen n uwessar ihjer tamedduḍt-nes ; ur ġer-s tuġa la d lwaġš la d lwaġšat. igur igur al ami ihuf dig išt n tmurt texla ur dig-s walu ġir rebbi d ssreħreħ. iṭareħ dig-s al idjen n wass iwħel seg uṭareħ weħd-s. ifeġ seg tmurt-nni. igur al ami yufa iman-nes zat i idjen n uxam yigg^wež, inna i iman-nes :

-welleh ġi ma udefġ dig uxam-u !

iqerqeb dig tewwurt, ifeġ ġer-s bab n uxam... ġir iżri-t iεqel-t d lġul, beššeh qaε ur ig^wid ; inna-as :

-dīf rebbi !

lġul-nni ifreħ iżri-t amenni seg tmart... inna i tmedduḍt-nes :

-yiwy-aneġ d rebbi al da idjen n uryaz !

isidef-t, igi-t weħd-s dig tidart. ami d yiwḍ uεešši, lġul isers amensi. isers-as idjen n uṭebsi n tṭcam xef-s aysum lqedd n nnešš n uġyul. ifeġ lġul-nni idji-t weħd-s ; ami ifeġ, awessar-nni iġa tṭcam-nni qaε dig idjen n uħfir tuġa-t dig lbit-nni. ami d iεqeb lġul-nni, awessar-nni iġa iman-nes iserrey aṭebsi... inna-as lġul: -tdjiwend ?

inexleε ami iżra aṭebsi ixwa, inna-as uwessar-nni :

-qa εad šwiya ! xseġ aṭebsi nniċen !

iṛuħ lġul-nni ittazzel ġer tmedduḍt-nes :

-wu d ilef ! zix d amziw ! qqel itša qaε ma i da s nuša, inna-m εad ur idjiwn !

lġul tuġa ġer-s išt n tserεuft n lbhaym d izmarn. awessar-nni tuġa itadef dig lwešt iteffeħ, ištessa mayen iqqar lġul i tmedduḍt-nes... inna-as :

-ixešš ad t nsigg^wej xef-neġ ! id-u aked uεešši ami ġa idtes ad xef-s nadeħ ad xef-s nħuf seg uqeššud al ġa immet.

awessar-nni isla-asen. yufa išt n tyeššult igi-tt mani tuġa idtes, netta ad yadeħ aked lbhaym. lġul d tmedduḍt-nes dġin-t almi idtes, udfen xef-s seg uqeššud. ayetša-ns tlaġer-asen qa nġin-t, sεa rwaħ ami ten isekker ššbeħ zik nxeleħen. inna-asen :

-izmaren-u nwen ur dġin ħedd ad idtes dig id ! nsin guren xef-i !

lġul inna-as :

-misem tġa ššeħħet-nek, zeεma ma tellid mliħ ?

awessar-nni inna-as :

-ur da ma ad ak ġa iniġ ! izmaren-nek dbern-yi.

idjen n wass, zat i uxam tuġa idjen n udrar yuēla, dig ixef-nes sebēa n isemmiđen, inna-as lġul :

-ayetša ad nruħ ġer udrar-inni, ad neqqel manis wu seg-neġ xef-s izemmern.

awessar inna-as :

-waxxa !

ayetša-ns aked sšbeħ ruħn. lġul yiwđ d amezwar. asemmiđ tuġa itsuđ... lġul ur iħuf šay. awessar-nni ġir yuyur šway yisi-t usemmiđ bħal idjen n uqubeē, imđer-t zat i išt n terya dig-s idjen n uġraş n tzizwa. lġul tlaġer-as iġleb ; awessar idra seg udrar irezzu xef-s ad t itš, sēa awessar ilaġa xef-s :

-ha qa-yi da, a buressuđ, ami iweđġ usawen zriġ tizizwa đferġ-tent al da mani twalid aqwir-nsent... ad ttšed šway n tamemt ?

ilha itett tamemt d uwessar-nni ad imtu lmus; inna-as :

-mani lmus-inw ?

inna-as :

-umayes, uqila ami tuġa tetteġ tamemt sredġ-t.

lġul inxleē, iqqim ġir itteqqel... inna-as :

-yalleh ad nrewweħ.

qqimen guren dig lecri inna-as lġul :

-ismed lħal, ruwaħ ad nekkes šway n išeħlaf ad neg lēafeyt ad nżġel.

lġul idtef išt n tšejret iqleē-tt. aryaz-nni ikkes ari, iēdel idjen n usġun, inna-as lġul:

-mayen tteġged ?

inna-as :

-ur nruħ ad nawy ġir iqēšsuđn-nni tekksed ! đtef asġun-u tēawnid-yi, qqen-t aked udrar, ileqq-nni gi-t xef ucrur-inw.

lġul inna-as :

-lala ġir tišejret-u ad aneġ tekfa !

yisi-tt netta ad iruħ ġer tmedduđt-nes tenna-as :

-misem tgid akid-s ?

lġul iēawed-as kullši... inna-as :

-ayetša ad mēabbazġ akid-s.

aryaz isla-s, iqqim itxemmem misem ġa ig : malla irwel ad t idfer ad t its. ayetsa-ns iker zik ifeġ berṛa. ixemmel ajellab-nes, idtef idjen n ssif seg ufus. iga bḥal ami itṛaja ḥedd ad ihuf seg ujenna... Iġul iker, inna-as :

-maena wenni ?

inna-as :

-aweddi aked lfjer menġeġ aked idjen wtig-t al ami iferfer dig ujenna, qa tṛajig-t ad d ihwa ad as siḍefġ ssif-u dig uceddis.

Iġul iruḥ ittazzel ġer tmedduḍt-nes ad as t yini... iwa ileqq-nni inna-as :

-yalleh a nrwel !

aked tallest rweln, djin kullši awerra-sen. qqimen guren al ami wheln, tarehn, ḍtesn. awessar-nni iffeġ awerra-sen idfer-ten. ami ten iḥa ḍtsen, iruḥ iwerrek zat i Iġul iqqar-as :

-lhem šway aġirin !

Iġul qa idtes, iqqim ileḥḥem al ami ihuf seg jidat immut. awessar-nni idwel ġer uxam n Iġul yiwy qac mayen dig-s tuġa. iwa ha idhenna seg Iġul.